T. Blinstrubas
7243 S. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE ▪ P.O. BOX 03206 ▪ CLEVELAND. OHIO 44103
Vol. LXXIII Birželis – June 16, 1988 Nr.23

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'Maskvos pavasaris'

Ar jis kada atneš vaisių?

Vytautas Meškauskas

1968 metais čekai sugalvojo duoti žmonišką veidą savo komunizmui. Maskvos tankai sunaikino tą bandymą. Po 20 metų jis bandomas pačioje Maskvoje.

Nors ligšiolinė patirtis verčia būti labai atsargiems, amerikiečiai vėl pasiskubino pademonstruoti savo nepaprastą naivumą. Prezidentas Reaganas, pavyzdžiui, tiksliai apibūdinęs Sovietų Sąjungą savo ankstyvesnėse kalbose, dabar - atsakydamas į paklausimą - kaltę už dabartinę vergijos būklę Sovietijoje norėjo sumesti ant biurokratijos aparato. Jis turėjo grįžti namo iki pats apsižiūrėjo, ar kas nors jam pagaliau pasakė, kad netrukdoma biurokratija gali taip siausti tik tam tikroje sistemoje. Sovietijoje biurokratus prižiūri partija ir jos politbiuras, kuris faktinai dabar pasiryžo pravesti kai kurias reformas. Vien skaitant sovietų spaudą jau rodosi, kad ten pučia kiti vėjai. Ir kadangi permainos negali būti blogesnės už dabartį, gali suprasti, kad ir JAV prezidentas pritaria tiems norams. Gorbačiovui iš to tokia nauda, kad jis gali įrodyti savo konservatyvam, jog su šypsena ir savo klaidų pripažinimu užsienyje gali laimėti daugiau, negu grąsindamas savo karo jėga.

Kas bus toliau, turėtų parodyti šio mėn. 28 d. Maskvoje sušaukta sąjunginė partijos konferencija. Pereito mėnesio 23 d. TSKP Centro Komitetas pakelbė tezes, kurias ta konferencija turėtų apsvartyti ir jom pritarti.

Sovietų perestroikos užsimojimas yra milžiniškas. Mums šiuo metu daugiausiai rūpi vadinamas 'tautinis klausimas', t.y. kiek autonomijos galima tikėtis kultūrinėje ir ekonominėje srityse. Šiuo metu, atrodo, vyksta kova už teisę ieškoti teisybės savo istorijoje (žiūr. 'Iš kitos pusės') Faktinai tai yra savaime suprantama teisė, kuriai tikrai neturėtų būti jokių kliūčių, nebent slaptai būtų bijoma naujai surasta teisybe pakenkti Sovietų Sąjungos interesams. Žinia, konstatavimas, kad sovietai susitarę su naciais pagrobė Lietuvą, yra nusikaltimas prieš elementarų žmoniškumą, tačiau gal ir ne pati didžiausia jų nuodėmė.

Paskelbtose konferencijai tezėse yra ir toks posakis:

"Atnaujinant įstatymus reikia griežtai laikytis principo – leidžiama viskas, ko nedraudžia įstatymas."

Na, reikia tikėtis, kad nebus įstatymo draudžiančio ieškoti teisybės praeityje, o toks dalykas, kaip 'Sovietijos apšmeižimas' nebus paliktas naujam įstatymų rinkinyje.

Iki šiol vykstąs surusinimo procesas tose tezėse vadinamas ne problema, bet laimėjimu:

*" Visiems žinoma, kokių puikių rezultatų pasiekta įgyvendinant lenininę nacionalinę politiką per 70 metų po Spalio. Atliktas didžiulis, istorinės svarbos darbas, kad būtų įveikta tarpnacionalinė nesantaika, **įtvirtinta tautų teisė į apsisprendimą,** kad atgimtų ir būtų vystomos nacionalinės kultūros."*

Jei būtų tai iš tikro, nereikėtų tam klausimui skirti tiek daug vietos. Atrodo, kad bijoma 'herezijų', bandant joms užbėgti už akių:

" Dabar nepaprastai padidėjo visų tarybinių respublikųir autonomijų ekonominis, kultūrinis, kadrinis potencialas, dėsningai

(Nukelta į 2 psl.)

Atidarant ALT S-gos Seimo iškilmingąjį posėdį, invokaciją skaito vysk. A. Deksnys. Šalia posėdžio pravedėja Vida Jonušienė. V. Šeštoko nuotr.

ALT S-gos 20-tąjį sukaktuvinį seimą sutinkant ir palydint (2)

Vytautas Šeštokas

Išaušo saulėtas gegužės 21 dienos šeštadienio rytas. Iš viešbučio lango matosi mėlynas ir ramus Atlanto vandenynas. Tačiau juo grožėtis nebėra laiko, nes prieš seimo atidarymą dar reikia papusryčiauti.

Prie registracijos stalo - jau gausu dalyvių. Prie sąrašų ir atstovams lipinukų – kad vieni kitus greičiau atpažintume nesimatę po ilgesnio laiko, ar susipažintume – darbuojasi Abraitienė, Mironai, Šarauskienė ir Žolynai. Čia ir Vilties draugijos atstovas Vladas Blinstrubas skaičiuoja narius, jų balsus ir įgaliojimus.

Kiekvienas atstovas aprūpinamas seimo darbotvarke - skoningu leidiniu, talpinančiu Amerikos Prezidento, Lietuvos Diplomatijos, Politinių Veiksnių ir Organizacijų sveikinimus, bei dr. Leono Kriaučeliūno, Vytauto Abraičio, dr. Vytauto Skuodžio ir dr.Algirdo Budreckio straipsnius seimo proga. Taip pat, Tautinės Sąjungos pirmininkų nuotraukos bei valdybos narių pavardės dabar ir 40 metų istorijos rėmuose. Leidinį gražiai suredagavo Andrius Mironas ir Jurgis Janušaitis.

Gretimais paruošta erdvi ir gražiai išpuošta konvencijų salė seimui: ilgas stalas garbės svečiams ir darbo posėdžių pareigūnams. Dešinėje - spaudos ir radijo darbuotojų stalas, prie kurio grupuojasi Antanas Juodvalkis, Jurgis Janušaitis, Mečys Valiukėnas, Jonas Daugėla, Ignas Andrašiūnas ir Vytautas Šeštokas.

Filmų ir foto aparatų šviesoms blykčiojant, šį iškilmingą XX-jį ALT S-gos Seimą atidarė šeimininkas - rengimo komiteto pirmininkas Vytautas Abraitis, pasveikindamas garbės svečius ir visus dalyvius. Pažymėjo, kad Daytona Beach lietuvių kolonija – negausi, bet energinga ir augaunti - pirmą kartą mato tiek daug dalyvių ir svečių. Jų vardu širdingai kvietė visus dalyvius būti jų svečiais ir jaustis kaip namuose. Baigęs savo trumpą žodį, pakvietė Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pirmininką dr. Leoną Kriaučeliūną formaliai atidaryti Seimą.

Dr. L. Kriaučeliūnas, padėkojęs seimo rengimo komiteto pirmininkui ir nariams už seimo priėmimą, sutikimą, globą ir lietuvišką nuoširdumą, į garbės prezidiumą pakvietė – J.E. vysk. Antaną Deksnį, Lietuvos gen. konsulus Anicetą Simutį ir Vytautą Čekanauską, VLIK0 pirm. dr. Kazį Bobelį, LB Krašto Valdybos pirm. Vytautą Volertą, Korp. Neo-Lithuania ir ALT S-gos vicepirm. Vidą Jonušienę, Dirvos redaktorių Vytautą Gedgaudą, dr. Vytautą Skuodį, Šaulių S-gos pirm. Mykolą Abarių, Seimo Rengimo Komiteto pirm. Vy-

(Nukelta į 4 psl.)

ALT S-gos Seime prie registracijos stalo sėdi: S. Abraitienė, V. Dzenkauskas, M. Šarauskienė, J. Janušaitis ir, toliau, Vilties narių registratorius Vl. Blinstrubas.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kardinolo paskyrimo Lietuvai užkulisiuose. - Tremtinių pagerbimas Vilniuje. - Streikas Klaipėdoje.

Galima lengvai suprasti, kad besiartinančio Reagano vizito Maskvoje atmosfera buvo labai patogi paskirti Lietuvai jos pirmą kardinolą. N.Y. Times korespondentas Romoje John Tagliabue tačiau parneša, kad tam buvę ir kitų motyvų. Mat, dar šiais metaisLenkijos primas kardinolas Glemp ruošiasi - žinoma, su sovietų leidimu - apsilankyti Baltgudijoje ir ta proga jis labai norėtų paviešėti Lietuvoje. Kadangi bažnytinės provincijos sienos vis dar liko tos pačios, kaip buvo prieš II-jį pasaulinį karą, provincijos galva turėtų aplankyti jos dalis, nors dabar jos priklauso kitom valstybėm - kaip Lietuvai, Baltgudijai ir Ukrainai. Toks požiūris galįs būti su pasipiktinimu sutiktas Lietuvos katalikų, kurie negali geruoju prisiminti buvusio lenkinimo per bažnyčias.

"Ryšium su tuo" – aiškino lenkų prelatai korespondentui – *"Popiežius Jonas Paulius II pakėlė vyskupą Vincentą Sladkevičių, Kaišiadorių vyskupijos apaštališką administratorių, į kardinolus, tokiu būdu Lietuvos Bažnyčią įgalindamas su lygiu rangu sutikti kardinolą Glemp."* ooo

Kaip oficialiai praneša vilniškė ELTA, valstybės-bažnyčios santykiai Lietuvoje yra pagerėję. Vasario 13 d. įvyko Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos rūmuose respublikos vadovų susitikimas su katalikų bažnyčios hierarhais. Jame Tarybos prezidiumo primininkas V. Astrauskas palinkėjo sveikatos ir ilgų metų arkivyskupui Poviloniui, kuris jo paties prašymų, dėl amžiaus, atleistas iš Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko pareigų. (Vėliau Romoje paskelbtas vysk. Sladkevičiaus pakėlimas į kardinolus, Povilonio paskyrimą paaiškina geriau.)

Astrauskas susitikime štai ką kalbėjo: *"Likdami ištikimi savo pasaulėžiūrai, turime ieškoti visiems naudingo sąlyčio taškų"*, kartu pabrėždamas, kad visada bus griežtai pasisakoma prieš mėginimus maldos namus panaudoti politikai, prieš kai kurių kunigų ekstremistinius išpuolius, kurie nekelią ir bažnyčios autoriteto.

Pagal tą ELTĄ – tada dar vyskupas – Sladkevičius gerai atsiliepė apie susirinkimą ir išreiškęs įsitikinimą, kad atitinkamai jį vertins ir tikintieji. Jis taip pat išreiškęs viltį, kad mažės įtampos tarp valstybės organų ir bažnyčios židinių. Jo nuomone, visiems reikėtų daugiau prisidėti prie dorovingo žmonių auklėjimo.

Susitikime dalyvavo ir TSR Ministrų Tarybos religijų reikalų tarybos įgaliotinis Lietuvos min. tarybai (ten tiek daug tarybų, kad net galva sukasi) P. Anilionis, kuris iki šiol toje srityje buvo aukščiausias autoritetas Lietuvoje. ooo

Kad kokie 'priešvalstybiniai gaivalai' nesugalvotų sušaukti demonstracijas išvežimų paminėjimui, kompartijos pavedimu šeštadienį, gegužės 21 d. 12 val., 'kūrybinės sąjungos' - rašytojai, dailininkai, žurnalistai, architektai, teatro ir kino darbuotojai, kompozitoriai ir t.t. - kartu su Lietuvos kultūros fondu ir miesto vykd. komitetu suorganizavo Vilniuje STALINIZMO AUKŲ ATMINIMĄ. Keli tūkstančiai žmonių buvo sukviesti prie Zigmo Angariečio, seno komunisto kurį 'išvalė' Stalinas, paminklo, tačiau iš tikro ten buvo pagerbti ne tik seni komunistai, negrįžę į nepriklausomą Lietuvą, bet buvo minimos ir aukos, kurios neturėjo nieko bendro su komunizmu. Pavyzdžiui K. Inčiūra, A. Miškinis, Balys Sruoga, Mykolaitis-Putinas, A. Žukauskas ir tūkstančiai mažiau žinomų, darbininkų ir valstiečių.

Ne visai aišku, kaip jie jaustųsi irgi pagarbiai paminėto rašytojo Aleksandro Guzevičiaus, buv. liaudies saugumo komisaro, kompanijoje. Mat, ir jis buvęs 1945 m. savo 'dačoje' prie Vilniaus iškratytas ir iš užimamų pareigų atleistas, bet - matyt už ankstyvesnius nuopelnus - nesuimtas.

Tuo tarpu Vilniaus aukštosios partinės mokyklos docentas Aleksandras Merkelis skundėsi, kad jo tėvas, nuo 18 metų komunistas, 1937 metais buvo sušaudytas, o jo motina - kaip liaudies priešo žmona - 11 metų praleido kalėjimuose ir ištrėmimuose.

Apie nepriklausomos Lietuvos aukas kalbėjo Lietuvos TSR liaudies artistas Jonas Gricius, kuris prisiminė viena rytą atsibudęs ir pamatęs savo tėvą, tada TIESOS bendradarbį, sėdintį prieš į jį nukreiptą pistoletą. *"Kambaryje buvo krata, po to iš mašinraščio puslapio perskaitė nutarimą ir ranka įrašytą pavardę, kad visa mūsų šeima turi būti iškelta į tolimesnius Tarybų Sąjungos rajonus."* ooo

Gegužės 18 d. Klaipėdoje įvyko pirmasis spaudoje užregistruotas streikas. Tą dieną prie vairo atsisakė sėstis dauguma autobusų parko maršrutinių autobusų ir taksi vairuotojų. Tokį sprendimą jie savavališkai padarė po to, kai įmonė nesutiko atlyginti premijinio atlyginimo už balandžio mėn., nes miesto maršrutiniai autobusai neišpildė plano. Keleivių skaičius nepadidėjo, kaip buvo laukiama, bet sumažėjo. Iš dalies dėl to, kad gyventojų skaičius nepadidėjo, bet daugiausia todėl, kad važiuojama 'zuikiais', t.y. nenusipirkus bilieto. Prie naudojimo autobusų ir valdiškų taksi sumažėjimo prisidėjo ir privačių taksi padidėjimas. Žodžiu, darbininkai gavo už balandį mažiau 18 rublių negu anksčiau.

Įdomu, kad maskvinė PRAVDA aprašydama šį įvykį prikišo vietinei spaudai, kad ji anksčiau neiškėlusi susidariusios padėties, kas būtų leidę ją patvarkyti be streiko. Streikas, atrodo, truko tik dvi dienas. Įmonės vadovybei pažadėjus naujai apskaičiuoti atlyginimą - ji turi 9 milijonus nuostolių į metus - šoferiai grįžo į darbą.

Tai tik parodo, su kokiais sunkumais turi susidurti 'perestroika', bandant ją spręsti ne laikraščių puslapiuose, bet tikram gyvenime.

'Maskvos pavasaris'...

(Atkelta iš 1 psl.)

stiprėja nacionalinių darinių savarankiškumas, organiškai jungiamas su jų atsakomybe už visos Sąjungos valstybinius interesus."

Kaip toks nusileidimas visasąjunginiams interesams derinasi su anksčiau ***'įtvirtinta teise į tautų apsisprendimą'***? Juk visasąjunginiai interesai gali pareikalauti kokią tautinę mažumą, jei nesunaikinti, tai bent iškelti kur kitur? Juk taip buvo daroma praeityje

Pagaliau tezėse sakoma, kad –

" TSKP CK mano, kad problemos, iškylančios tarpnacionaliniuose santykiuose, turi būti sprendžiamos tikrai demokratiniu pagrindu, persitvarkymo procese. ***Visų Tautybių komunistai*** *visada buvo mūsų šalies tautų didžiosios socialistinės sąjungos cementuojanti jėga, jos siela. Šią kilnią ir atsakingą misiją jie turi vykdyti ir ateityje."*

Atseit – kol kas dar viskas lieka komunistų partijos diktatūros žinioje. Gal vasaros karščiai ją kiek sušvelnins.

■ Iš kitos pusės

Istorijos perestroika! Ta tema GIMTASIS KRAŠTAS pradėjo skelbti eilę straipsnių pasirašytų kažkokio Henriko Šadžiaus. Jis tarp kitko prisipažįsta nežinąs ar rašąs tiesą:

> "Iš anksto noriu pabrėžti, kad rašant ir diskutuojant apie 1940-1941 metų Lietuvos istoriją, niekas neturi teisės į vienintelės ir neklystančios tiesos monopolį, niekas neturi teisės primesti savo modelio. Į tai nepretenduoja ir autorius."

Toks apsisaugojimas labai reikalingas, nes kai kurios vietos stebina truputį geriaus apsiskaičiusį, o juo labiau patį tuos įvykius pergyvenusį skaitytoją. Pvz. kalbant apie Lenkijos ultimatumą Lietuvai užmegsti diplomatinius santykius autorius rašo:

> "**Tarybų sąjungai užstojus Lietuvą,** Lenkijos imperialistai neišdrįso pradėti karinių veiksmų ir pasitenkino diplomatinių santykių atnaujinimu."

Nejaugi šadžius nėra skaitęs R. Žepkaitės DIPLOMATIJOS IMPERIALIZMO TARNYBOJE knygos, išleistos 1980 m. Vilniuje? Joje tuo pačiu klausimu taip išsisukinėjama:

> "Tarybinė vyriausybė atsižvelgė į tai, kad Lenkija iš esmės reikalavo vien diplomatinių santykių. Tačiau, Lietuvai atmetus ultimatumą, negalima buvo garantuoti, jog Lenkija nepavartos jėgos. TODĖL TARYBINĖ VYRIAUSYBĖ **NEDAVĖ** RYŽTINGO PATARIMO LENKIJOS ULTIMATUMĄ ATMESTI."

Antra stambi klaida yra teigimas, kad 'A. Smetona ir jo artimieji orientavosi į Vokietiją'. Jam paremti šadžius cituoja Saugumo Departamento direktorių A. Povilaitį. Bet jo parodymai duoti sovietiniams tardytojams. Nejaugi ir glasnost laikais šadžiui dar nepaaiškėjo, kad tie užrašė tai, kas jiems buvo reikalinga. Tuo tarpu pati žepkaitė teigia:

> "... Vokietija ... jau pirmomis karo dienomis vėl pradėjo siūlyti užimti Vilnių. Tuo reikalu E. Justas (Vokietijos karo atache) kalbėjosi su Lietuvos generalinio štabo vadovais. E. Cechlinas, Vokietijos pasiuntinys Lietuvoje, lankėsi užsienio reikalų ministerijoje. Hitlerininkų pasiūlymus karštai rėmė provokiškai nusiteikusių karininkų grupė ... Valdančiose viršūnėse juos palaikė K. Škirpa, S. Šilingas ir kt."

Nepaisant to, tariamai provokiškai nusiteikęs Smetona, anot šadžiaus — diktatorius, tokį pasiūlymą griežtai atmetė. Pagaliau ir pasitraukęs į Vokietiją Smetona joje neliko, bet išvažiavo į ... JAV.

Kaip matome, šadžiaus dar nepasiekė nei vienas Glasnosties spindulėlis, o be jo neįmanoma ir 'perestroika'. **(vm)**

Train to be a
TRAVEL AGENT
TOUR GUIDE
AIRLINE RESERVATIONIST

Start locally, full time/part time. Train on live airline computers. Home study and resident training. Financial aid available. National Hdqtr. Pompano Beach, FL.

A.C.T. TRAVEL SCHOOL
1-800-327-7728
Accredited Member N.H.S.C.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ**

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerių ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos šemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year $20.00. Single copy 50 cents.

Prenumerata metams $20.00, pusei metų $12.00 • Atskiro numerio kaina 50 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prisiminė Stalino aukas

Reuters žinių agentūra, pranešdama apie gegužės 22-tos dienos demonstraciją Vilniuje, citavo TASSą, kuris nurodė, kad į Gedimino aikštę susirinko apie 300 žmonių. Tačiau Prancūzijos naujienų agentūra Agence France Presse, remdamasi rusų disidento Valerijaus Senderovo žiniomis, pranešė, kad dalyvių buvo tarp vieno ir trijų tūkstančių. Nepriklausomi šaltiniai iš Lietuvos Lietuvių Informacijos Centrui pranešė, kad susirinko apie 3000 žmonių. Šį skaičių nurodo milicija, kuri buvo uždariusi visus priėjimus į aikštę, bet vis dėlto visų žmonių nepajėgę sulaikyti.

Anot Antano Terlecko, milicija iš ryto jau budėjo prie Vytauto Bogušic, Antano Terlecko ir Nijolės Sadūnaitės butų. Jie buvo laikomi faktiškame namų arešte. Nijolei Sadūnaitei iš ryto pavyko išsprukti, bet ją pagavo prie šv. Mikalojaus bažnyčios, pasodino į mašiną ir parvežė namo. Milicija stengėsi užblokuoti žmonėms kelią į Gedimino aikštę ir iš šv. Onos bažnyčios pusės. Kitas liudininkas pasakojo, kad 7:30 val. vakare milicininkai, draugovininkai ir saugumiečiai dar buvo apgulę šv. Mikalojaus bažnyčią, kur 10 val. ryto Mišiose buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Dalyvavusieji pasakojo, kad milicija, atsivežusi garsiakalbius, visu garsu leido linksmus amerikietiškus šlagerius, kad užgožtų kalbas ir patriotines dainas. Antanas Terleckas, remdamasis dalyvių pasakojimais, nurodė, kad garsiakalbiai buvo įrengti netoli akmens Vilniaus įkūrimui. Tačiau žmonės plūdo į aikštę iš kitų pusių, ypač nuo Neries, ir susirinko prie Katedros parke iš vakarų pusės. Čia minia giedojo "Lietuvos himną", "Lietuva brangi", dainavo "Ant kalno mūrai" ir šaukė "Laisvės, laisvės, laisvės". Demonstracij o j e dalyvavusieji darė magnetofono įrašus, kuriuos vėliau nuvežė pasiklausyti namų arešte laikomiems gynėjams Antanui Terleckui ir Vytautui Bogušiui.

Kaip pranešė Lietuvių Informacijos Centrui Terleckas, vilnietis Andrius Tučkus perskaitė rezoliuciją, kurioje reikalaujama paskelbti tikslius duomenis apie masinius trėmimus ir deportuotų žmonių skaičius. Rezoliucijoje protestuojama dėl klastojamų birželio trėmimų duomenų ir reikalaujama nubausti visus nusikaltėlius vykdžiusius trėmimus, atlyginti išvežtiesiems materialinius ir moralinius nuostolius, paskelbti birželio 14-tąją tremtinio diena, pastatyti Gedimino aikštėje tremtinio paminklą.

TASSas, p r a n ešdamas apie gegužės 22-tos demonstraciją Vilniuje nurodė, kad niekas nebuvo suimtas. Agence France Presse, remdamasi rusų disidentų žiniomis, rašo, kad Gedimino aikštėje buvo išdėstyta keli šimtai milicininkų, kurie d e m o nstrantus išsklaidė. Kaip nurodo įvykių liudininkai, milicininkai apstumdė kelis demonstrantus, juos išvaikė, būta trumpų susirėmimų. Vienam iš atsišaukimą, kviečiant dalyvauti Stalino represijų aukų atminimo pagerbime, pasirašiusiųjų — Romui Ragaišiui — aukštas KGB pareigūnas du kartus kirto per veidą, kai Ragaišis jo paklausė: "Ar negalvojate, kad už nusikaltimus jums dar teks atsakyti". Mažiausiai trys demonstrantai — Algimantas Andreika, Eugenijus Krukovskis, kuris kalbėjo po Andriaus Tučkaus ir Algimantas Vaišnoras, kurio kalbą nutraukė milininkai — buvo sulaikyti. Nepatvirtintomis žiniomis, buvęs suimtas net Vakarų Vokietijos fotografas.

30-ties Lietuvos tikinčiųjų ir kunigų grupė buvo paskelbusi atsišaukimą, kviesdama visos Lietuvos bažnyčiose gegužės 22 d. paminėti Stalino represijų aukas. Pasitvirtino žinia, kad paminėjimas buvo surtuoštas ir Šiauliuose, kur apie 500 žmonių nužygiavo iš bažnyčios į sukilėlių kalnelį. Ten jiems niekas netrukdė.

Gegužės 22-oji buvo paminėta ir Telšių vyskupijos bažnyčiose. Vyskupas Antanas Vaičius aukojo šv. Mišias už žuvusius ir su ta mintimi pasakė pamokslą Telšių katedroje. Po sumos buvo eitynės į kapines.

Pasak Antano Terlecko, nors Vilniaus šv. Mikalojaus bažnyčioje buvo sugiedotas Lietuvos himnas, nei vienas iš kunigų deportacijų neminėjo. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje irgi nieko nebuvo užsiminta apie masinius trėmimus. Šv. Teresės bažnyčioje, prel. Algirdas Gutauskas, anot Terlecko, "mūsų nuostabai pasakė gerą pamokslą", tačiau vargonai trukdė giedoti Lietuvos himną.

Lietuvių Informacijos Centras taip pat praneša, kad oficialioji demonstracija Stalino represijų aukoms pagerbti, buvo suruošta Vilniuje prie Angariečio paminklo šeštadienį, gegužės 21 d. Keli šaltiniai patvirtino, kad ten dalyvavo daugiausiai valdiški žmonės, bet ir keli kitamin̆čiai. Patriotišką kalbą ten pasakė poetas Karčiauskas. Tada buvo pakviestas kalbėti kitas asmuo lietuviška pavarde Merkelis, kuris prabilo rusiškai. Susirinkę žmonės neleido jam kalbėti, pertraukinėjo jį plojimais. Mitingui pirmininkavęs Kultūros fondo valdybos pirmininko pavaduotojas Tarvydas paprašė susirinkusiųjų leisti kalbėtojui tęsti ir minia leido. Pasak vieno šaltinio, buvo ir kitų norinčių kalbėti, bet jiems neleido.

(LIC)

RUOŠIAMASI LIETUVIŲ KONGRESUI

Siekiant giliau aptarti Lietuvos laisvinimo reikalus, Amerikos Lietuvių Taryba 1989 m. spalio mėnesį planuoja sušaukti Amerikos lietuvių XI kongresą. Numatomas Los Angeles miestas. Kongresai šaukiami kas penkti metai. Šis reikalas buvo svarstytas Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdyje, įvykusiame Chicagoje, savoj būstinėj, birželio 3 d. Posėdį pravedė pirm. inž. Grožvydas Lazauskas. Ryšininku su Los Angeles lietuviais kongreso reikalais pakviestas dr. Leonas Kriaučeliūnas. Pirm. Gr. Lazauskas painformavo apie Alto išleistą žemėlapį okupanto kalėjimų ir konc. stovyklų okup. Lietuvoje. Svarstytas ALT Fondo steigimo reikalas. Pranešta apie Alto vicepirm. K. Okso, Washingtone atstovo dr. J. Genio ir kt. dalyvavimą antibolševikinių tautų kongrese.

Nijolė Gierštikienė painformavo, kaip jai nuvykus į St. Louis JAV švietimo reikalais sušauktą konferenciją, pavyko Alto vardu iškelti reikalą, kad būtų palaikomi artimesni ryšiai su etninėmis grupėmis, pasinaudojant jų patyrimu ir įnašu.

Alto valdybos posėdyje nutarta pasveikinti Lietuvių Kultūros Kongresą ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą, taip pat pasveikinti Lietuvos Vyčių seimą. Dr. V. Dargis ir dr. L. Kriaučeliūnas papasakojo apie sėkmingai įvykusį Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimą Daytona Beach, Fl. Prel. J. Prunskis painformavo apie jo pakytas kalbas dviejuose žydų susirinkimuose, liečiant holocaust klausimą.

Vicepirm. P. Bučas papasakojo apie planuojamus būdus telkti lėšas.

Posėdyje, be minėtųjų, dalyvavo St. Balzekas, V. Naudžius, D. Danilevičiūtė-Dumbrienė, V. Gasparienė, M. Šimkus.

TRAIN TO BE A PROFESSIONAL
• SECRETARY
• SEC./RECEPTIONIST
• EXECUTIVE SECRETARY
Start Locally. Full time/part time. Learn word processing and related secretarial skills. Home Study and Resident Training. Nat'l. headquarters, 4699 N. Fed Hwy, LHP, FL.
FINANCIAL AID AVAILABLE
JOB PLACEMENT ASSISTANCE
1-800-327-7728
THE HART SCHOOL
A Division of A.C.T. Corp.
(Accredited Member NHSC)

VIII PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ HAMILTON 1988

Tautinio šokio judesy,
Tėvyne, mums gyva esi!

Kviečiame visus į VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ HAMILTONE, Copps Coliseum, 101 York Blvd., 3:00 v. p.p.

Dalyvauja 54 grupės, per 2000 šokėjų iš Kanados, JAV, Pietų Amerikos, Vakarų Vokietijos, Australijos.

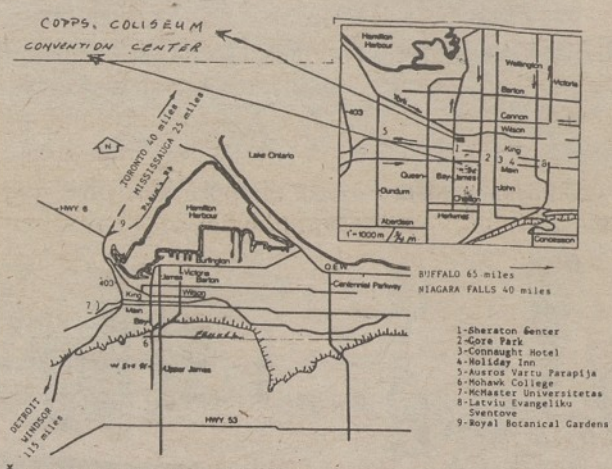

Šventės programoje:

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PARODA Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd. W. Oficialus parodos atidarymas su koncertu birželio 30 d., ketvirtadienį, 7:30 v.v.

JAUNIMO ŠOKIAI penktadienį, liepos 1 d., Mohawk kolegijos salėje, Fennel W. ir W. 5-th gatvių kampas; pradžia — 8:00 v.v.

ŠEŠTADIENIO SUSIPAŽINIMO VAKARAS Convention Centre, 115 King Str. W., dviejose salėse: Chedoke — suaugusiems ir Wentworth — jaunimui; pradžia 7:30 v.v., įėjimas — $10.00.

SEKMADIENĮ PAMALDOS katalikams tame pačiame Convention Centre 11:00 v.r. Mišias celebruoja vysk. Paulius Baltakis, OFM, gieda jungtinis Hamiltono Aušros Vartų ir Toronto Prisikėlimo parapijų choras. Lietuvių evangelikų pamaldos su kun. P. Diliu 10:00 v.r. Christ Ev.-Lutheran Latvian Church, 18 Victoria Ave. S.

ORGANIZUOTA EISENA po pamaldų į miestro centro Gore Park, prie Laisvės paminklo prisiminti Lietuvos valstybės atkūrimo 70 metų sukaktį, kur žodį pasakys Liet. Bendruomenės ir Hamiltono miesto atstovai, bus padėtas vainikas.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS 3:00 v.p.p. Copps koliziejuje; 104 rateliai šokėjų, šventės pranešėjas akt. Arūnas Čiuberkis, muzikinė palyda, vad. muz. Jono Govėdo, vokalinė — Toronto ,,Volungės'' choro, vad. muz. Dalios Skrinskaitės-Viskontienės, dekoracijos dail. Rimo Paulionio; bilietus galima įsigyti ir prie įėjimo: $12, $15 ir $18.

UŽBAIGTUVIŲ BALIUS 8:00 v.v. Convention Centro dviejose salėse: Chedoke — suaugusiems ir Wentworth — jaunimui. Papildomai paimta dar Ballroom salė greta esančiame Sheraton viešbuty. Į balių bilietai turėjo būti įsigyti jau iš anksto.

VISAIS ŠVENTĖS REIKALAIS skambinti tel. (416) 523-7143.

VISI DALYVAUKITE ŠVENTĖJE! LAUKIAME!

VIII Taut. šokių šventės rengėjai

ALT S-gos seimo įspūdžiai...

(Atkelta iš 1 psl.)

tautą Abraitį ir, kaip jis pats su šypsena išsireiškė, - jeigu bus vietos – ALT S-gos pir. dr. Leoną Kriaučeliūną. Garbės svečiams užėmus vietas, Sąjungos pirmininkas tolimesnę seimo eigą vadovauti pakvietė S-gos vicepirm. Vidą Jonušienę.

Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo solistė Juozė Daugėlienė, akompanuojant muzikui Antanui Skriduliui. Vyskupo A. Deksnio seimo invokacija buvo giliai patriotinių, gražių minčių išraiška maldos forma.

Mirusių narių pagerbimą pravedė S-gos sekretorė Eleonora Valiukėnienė. Šiame 1986.V.24-1988.V.21 m. laikotarpyje, amžinybėn iškeliavo vienas Garbės narys, vienas Tarybos narys ir 33 Sąjungos nariai. Atsistojimu ir minutės susikaupimu buvo pagerbtas Jų atminimas.

Sveikinimo žodyje mūsų Diplomatinės Tarnybos atstovai, gen. konsulai A. Simutis ir V. Čekanauskas pastebėjo, kad turime būti atsargūs taip vadinamo Sovietų Sąjungos atvirumo laikotarpyje ir neleisti, kad mūsų nesutarimai būtų išnaudoti okupanto tikslams. Siūlė blaiviai žvelgti į naujas gyvenimo salygas ir kiekviena proga iškelti Lietuvos Nepriklausomybės reikalą. Džiaugėsi Tautinės Sąjungos vedama linija šia kryptimi ir tikisi, kad bus išlaikyta lietuvybė bei dirbama Lietuvos išlaisvinimui.

VLIKo pirm. dr. K. Bobelis savo sveikinime išryškino, kad Tautinės Sąjungos įnašas yra labai aktyvus ir svarus VLIKe, kad ir toliau tikisi Tautinės Sąjungos paramos -likti VLIKo ramsčiu. Jis pažymėjo, kad Tautinė Sąjunga tvirtai, be svyravimų laikosi Lietuvos išlaisvinimo linijos. Taip pat dėkojo Tautinei Sąjungai už paramą jo kandidatūrai praėjusioje VLIKo Tarybos sesijoje.

LB Krašto Valdybos pir. V. Volertas sveikino seimą ir pažymėjo, kad su lietuviškų organizacijų veikėjų ir narių mirtimi sunkėja visų mūsų darbas. Statė klausimą, sr pakeis mus jauni žmonės?

Grupė losangeliečių, dalyvavusių ALT S-gos Seime. V. Šeštoko nuotr.

Prie spaudos stalo: V. Šeštokas, M. Valiukėnas, A. Juodvalkis, I. Andrašiūnas ir J. Daugėla.

Korp. Neo-Lituania varduosius garbės narius. Konsulas A. Simutis ir J. Kapočius jautriu, širdingu žodžiu išreiškė padėką už suteiktą garbę.

Dr. V. Skuodis savo paskaitoje "Ko pavergta Lietuva laukia iš išeivijos lietuvio" suformavo tris pagrindinius pasipriešinimo pavergėjui aspektus: 1. Kova už tikėjimą ir bažnyčios laisvę; 2. Kova už žmogaus teises ir pagrindines laisves; ir 3. Kova už Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkūrimą. – visos šios kovos formos sudaro visumą ir nedalomumą. Savo paskaitoje jis analizavo visų formų panaudojimą ir vykdymą.

Paskaita sukėlė didelį susidomėjimą. Prelegento išreikštos mintys, pavergtos Lietuvos ir laisvėje gyvenančių lietuvių santykiuose su pavergėju temos analizavime dalyvių tarpe iššaukė įvairias skirtingas nuomones, pažiūras. Dėl laiko stokos, diskusijų tąsa buvo nukelta į sekančios dienos Simpoziumo forumą.

Sekė pietų pertrauka ir po jos – darbo posėdis.

(Bus daugiau)

Dirvos vardu redaktorius V. Gedgaudas linkėjo visiems vieningai ir sėkmingai dirbti, siekiant bendro tikslo - Lietuvai laisvės.

Šaulių Sąjungos vardu sveikindamas pir. M. Abarius pažymėjo, kad Tautinė Sąjunga davė daug žymių asmenybių. Daug Sąjungos narių yra ir šaulių organizacijoje, kurie dirba Lietuvos išlaisvinimo darbą. Šaulių Sąjunga yra pasiryžusi padėti tautos vadavimo reikaluose.

Raštu sveikino Reorganizuota Lietuvių Bendruomenė, Lietuvos Vyčiai ir ALT S-gos Bostono skyrius.

Baigus sveikinimus, dr. Kriaučeliūnas padarė specialų pranešimą seimui: į ALT Sąjungos Garbės Narius pakeliami du nariai – gen. konsulas Anicetas Simutis, už ilgametę konsularinę tarnybą reprezentuojant Lietuvą bei lietuvius, ir Juozas Kapočius, senas tautininkas, buvęs ilgametis Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus pirmininkas, už veiklą Tautinėje Sąjungoje ir įnašą lietuvių kultūrai, išleidžiant Lietuvių Enciklopediją. Atsistojimu ir audringu plojimu dalyviai pagerbė nau-

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

PRINTER SLOTTER-ROTARY
Die Cutter Operator — Supervisor. Looking for individual with full working knowledge of corrugated box industry. This working leader's requirement include the ability to work without supervision and do complete setups. In the finishing department. Excellent wages, starting salary $12.00 per hour plus incentive bonus plan.
Call: TECHNOLIGY CONTAINER CO.
95 Higgins St.
Worchester, MA
617-798-0611
(22-24)

DEVENIŲ KULTŪROS FONDO LEIDINIAI:

1. B. Bušackis — **Radvila Juodasis** .....$ 4.00
2. J Kregždė — **Lietuvos Reformatų Raštija** .....$ 4.00
3. V. Karosas — **Lietuvos Ryšis su Amerika** $ 4.00
4. J. Statkutė de Rosales — **Baltų Kalbos Bruožai Iberų Pusiasalyje** $15.00
5. M. Karuša — **Gyvenimo Sūkuriuose** $15.00
6. J. Dagys — **Sculptures (meno albumas)** $30.00
7. J. Andrius — **Lietuvos žemėlapis** .....$ 6.65

Leidinus galima užsisakyti: DKF, P. O. Box 10782, St. Petersburg, Fl. 33733.

Užsakant knygas prašoma pridėti $1.30 padengti pašto išlaidas.

AUDRA Travel CORPORATION

VIENINTELĖ PROFESIONALI LIETUVIŲ KELIONIŲ ĮSTAIGA KANADOJE SKELBIA ir GARANTUOJA

Pigiausias kainas kelionėse į

LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis

Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Gegužės 6-20	Liepos 6 - 20
Gegužės 19 - birželio 3	Liepos 20 - rugpjūčio 2
Gegužės 25 - birželio 8/12	Rugpjūčio 11 - 27
Birželio 9 - 24	Rugsėjo 2 - 16
Birželio 30 - liepos 17	Spalio 7 - 21

Gruodžio 27 – sausio 10 1989 m.

Užsisakykite dabar – gausite papildomą nuolaidą.

Smulkesnes žinias teikiame

tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame – lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.

Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS

Mūsų įstaiga yra narys – IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 **Telex 06-986766 TOR**

KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMIS.

Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030, wholesale nr. 2475066

1988 metų EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

2. Gegužės	18 – 1	4. Liepos	6 – 20	6. Rugpjūčio	17 – 31
3. Birželio	15 – 29	5. Liepos	13 – 27	7. Rugsėjo	7 – 21
				8. Spalio	10 – 19

2. Gegužės 18 — vietų dar yra

Ekskursijų kainos: II – $2016.00, III, VI, VII – $2284.00, IV ir V – $2384.00, VIII – $1695.00, įskaitant vizą ir draudą. *Grupės 2 – 7 Vilniuje – 10 dienų. 8 Vilniuje – 6 dienos. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti $200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. 2, 5 ir 7 lydėsiu aš pats.*

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČĖNAS

tel. (416) 593-0600

iki 11 v. r. ir po 6 v. v.

(416) 245-9990

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dvidešimt metų be dailininko skulptoriaus Vytauto Raulinaičio

Dr. Antanas Butkus

Šiame gegužyje sukako dvidešimt metų nuo skulptoriaus Vytauto Raulinaičio mirties. Galvoji, žinai ir nenori tikėti, kad tiek daug laiko prabėgo nuo to taip tragiško įvykio, kuomet žiauri automobilio katastrofa išplėšė Vytautą iš šeimos, motinos ir artimųjų tarpo. Neperdėsiu pasakęs, kad šią nelaimę Clevelando lietuviai labai skaudžiai išgyveno. A. a. Vytautas buvo neatskiriama Clevelando lietuvių šeimos dalis. Jo malonus būdas ir optimistiška dispozicija bei švelnus humoras užkrėsdavo visus savo draugystėje. Gi jo dideliu talentu pasinaudojo daugelis lietuviškų parengimų organizatorių. Vytautas atsisakyti nemokėjo, o toji talka atėmė iš jo daug brangaus laiko, nors jo paties teigimu "tų darbų kiekvienas sąmoningas lietuvis ir negali išvengti".

Skulptorius - dailininkas Vytautas Raulinaitis gimė 1918 metais Vilkaviškyje. Gimnaziją baigė Kaune. Po to stojo į Karo mokyklą ir joje gavo karininko laipsnį. Į Vilniaus meno akademiją įstojo 1941 metais ir joje mokėsi iki 1944 metų ir tada su mama Krístina Raulinaitiene pasitraukė į Vakarus. Karo audrai aptilus Freiburge susiorganizavo Meno mokykla ir ten Vytautas po dviejų sėkmingų darbo metų, pažymiu "labai gerai", gavo skulptoriaus diplomą.

Balys Gaidžiūnas, aplankęs dail. V. Raulinaitį Clevelande, taip rašė Dirvoje: "Man keletą kartų lankantis Freiburgo meno mokykloje, profesoriai aiškino, kad čia studijuoja visa eilė gabių mokinių. Visados prisimindavo ir dinamiškų formų, turtingos vaizduotės dailininką Vytautą Raulinaitį".

V. Raulinaitis Clevelande negalėjo parodyti pirmųjų savo kūriniu, nes bėgdamas iš Lietuvos turėjo viską palikti, o keliaudamas iš Vokietijos į JAV, turėjo palikti ir iš akmens iškaltas skulptūras, nes jos buvo per sunkios. Šalia darbo, kuriuo turėjo pelnyti duoną savo šeimai, Clevelande Vytautas pradėjo lygiagrečiai dirbti skulptūros, grafikos ir keramikos darbus.

Vilniaus meno akademijoje profesoriai Gudaitis ir Mikėnas turėjo daug įtakos į Vytauto kūrybą. Ypatingai pastarasis, atkreipdamas dėmesį į prancūzo Majol ir Egipto skulptūros kelius, kurių masinės skulptūros neturėjo smulkių detalių.

1964-65 metais Vytautas Raulas (Raulinaitis) dirbo V. K. Jonyno meno studijoje. Sugrįžęs Clevelandan 1966 metais S. ir V. Gedgaudų Gallery Internationai surengė savo darbų parodą, kurią aplankęs dail. Antanas Vaikšnoras taip rašė: "Regėdamas dabar vėliausias Raulo skulptūras, sakyčiau kad New Yorke skulptorius savotiškai ūgtelėjo". Savaime aišku, kad New Yorko gausios meno galerijos ir kontaktai su kitais menininkais davė jam progos susipažinti su naujais technikos atsiekimais ypač skulptorių labai suidominusia lydymo skulptūros technika. Šią techniką skulptorius puikiai įsisavino ir gražiai išreiškė savo naujesniuose kūriniuose, kur didelę rolę vaidino abstraktinio siužeto įvedimas skulptūroje. Anot dail. Vaikšnoro "naujieji V. Raulo kūriniai 'Dvynukas' ir 'Dvynukė' rodė jį labiau 'šiandieniškesnį'. Tie darbai mus daugiau pagauna savo dinamiškumu drauge ir neperkrautu lengvumu". Iš kitos pusės, kūriniai 'Dvynukas, Dvynukė ir Šokėja' jau buvo sukurti prieš studijas New Yorke, lyg primindami mums, kad Vytautas čia ne tik daug gavo, bet gal nemažai atsivežė iš anksčiau, todėl drįstame tvirtinti, kad jo įgimtas talentas, studijos Vilniuj, Freiburge ir New Yorke simbijoziniai iškėlė dailininką-skulptorių V. Raulą-Raulinaitį į mūsų modernių skulptorių viršūnes.

Malonu, kad New Yorko didmiestietiška dvasia nesunaikino prigimto Vytauto charakterio bruožo, šiltumo su švelniu humoru, kuris atsispindi daugumoje jo skulptūrų. New Yorke skulptorius įsisavino naują skulptūros lydymo procesą, kurio detalių įgyvendinimas buvo didelis Vytauto meninis atsiekimas, tikrai vertas jo pasididžiavimo ir mūsų pagarbos.

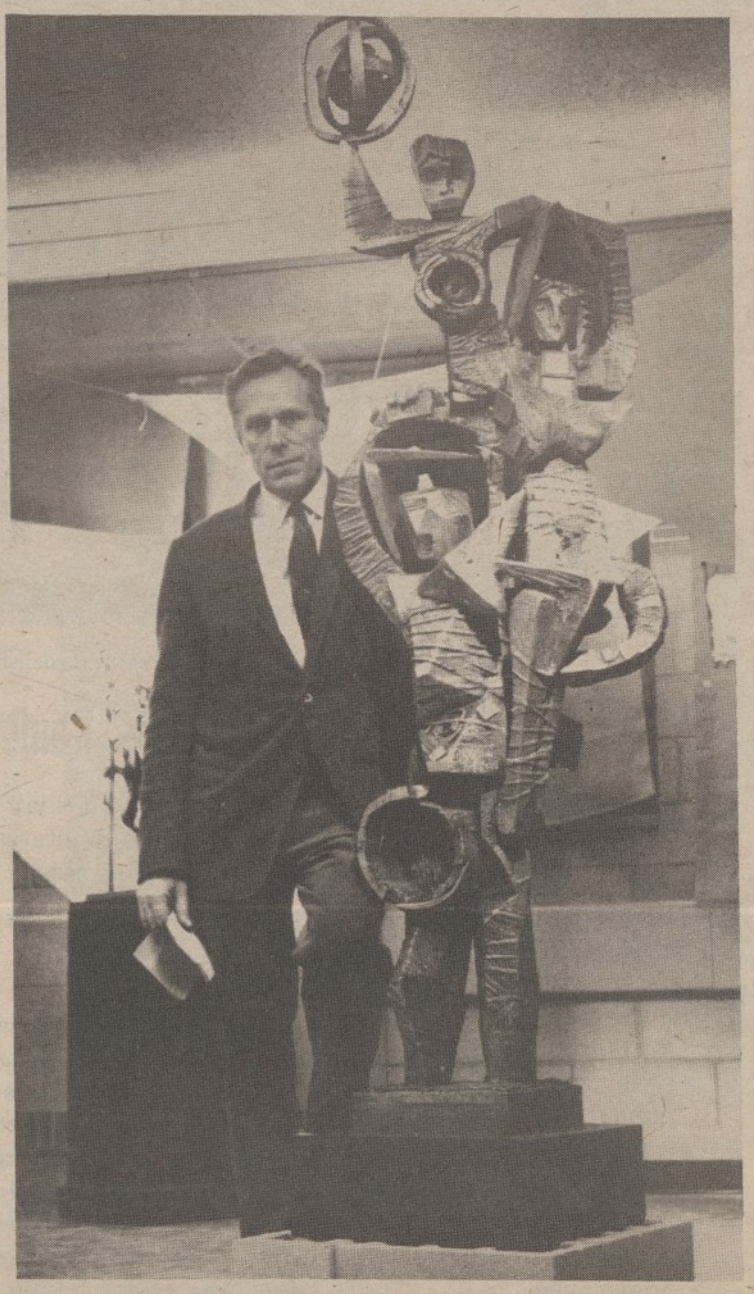

Skulptorius Vytautas Raulinaitis prie savo kūrinio.

Atvykęs į JAV, dailininkas - skulptorius Vyfautas Raulinaitis dalyvavo daugelyje parodų:

- Clevelando May Show 1953-1959 metais;
- Šešių clevelandiečių menininkų parodoje Clevelande;
- Religinio meno parodoje New Yorke, kur už "Šv. Jurgio" skulptū-

(Nukelta į 6 psl.)

V. Raulinaitis — Jūratė ir Kastytis

MEDIS IR ŽMOGUS

BALYS AUGINAS

SAKO, žmogus
Labai jau panašus
Į medį:
Jis auga, žydi,
Ir gelsta pamaži —
Kai sutinki pavasario sode
Bičiulį šimtametį —
Stebies, kokia šalna
Sengalvių
Nuostabiai graži! —

Poetas gieda mums
Apie šermukšnį,
Baltoj senatvėj stovintį
Vienatvės pusnyse,
Raudoną uogą jo
Vaizduojamės
Lyg kraujo gurkšnį,
Nors tai svajonė —
Tik poetinė tiesa —

Jei medis būtų
Mūsų mielas brolis —
Kodėl jį žudo kirvis
Su žmogaus ranka?
Abu mus peni žemė,
Abu priglaudžia molis —
Tik žmogų kerta
Dalgis nuodėmės
Ir žudymo aistra! —

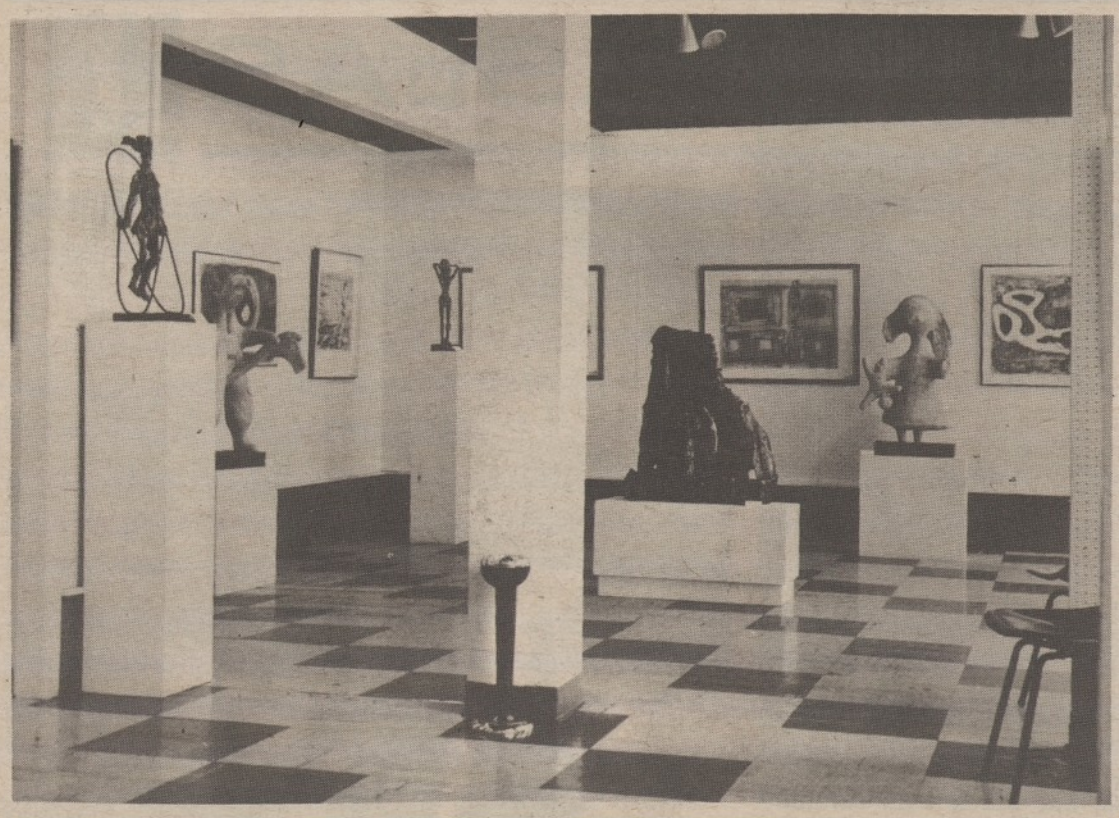

Vytauto Raulinaičio skulptūrų paroda Gallery International patalpose Clevelande.

Dailininkas-skulptorius Vytautas Raulinaitis...

(Atkelta iš 5 psl.)

rą gavo pirmąją premiją;

- Lietuvių menininkų parodoje Chicagoje;
- Tarptautinėje menininkų parodoje Chicagoje, kurioje du jo darbai gavo ypatingą pripažinimą;
- Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijoje Clevelande;
- Gallery International Clevelande.

Šiose parodose dailininkas - skulptorius Vytautas Raulinaitis (Raulas) pasirodė su įvairios technikos ir žanrų darbais.

Ankstyvesniuose jo dailės darbuose vyravo anglis, aliejus ir lakas, o skulptūroje akmuo, gipsas, medis, fiberglass, metalas. Vytautas pasireiškė ir dekoratyviniam mene. Du šios srities kūrinius gerai pažinau ir aš — "Šernų medžioklė" ir "Gyvybės medis". Pirmasis yra spalvotas ir uždengia didelę modernaus namo sieną, o antrasis per du aukštus nusidriekia prie laiptų. Šį Raulo darbą turėjau laimės stebėti, kai skulptorius drąsiais mostais raižė sterefono lapus. Visa skulptūra turėjo būti paruošta atžagariai, nes ji buvo dalimis prilipinta prie sienos ir Vytauto 'paslaptingu tepalu' pritvirtinta. Kai jo paklausiau kiek tokių sieninių skulptūrų jis prilipdė — nenutraukdamas darbo atsakė, kad tai pirmoji. Man dinktelėjo mintis, kad šią dviejų aukštų sieną teks dar kartą tik jau paprasta 'mūrininkyste' atstatyti. Pasirodė, kad po 25 metų ši siena išliko sveika ir kad 'Gyvybės medyje' net jokio plyšelio nėra, o tas tik dar kartą paliudijo, kad skulptorius, nors ir mėgo naujoves, bet visuomet žinojo ką darė!

Dirvos puslapius dažnai puošė V. Raulinaičio karikatūros "Bajoro Miknos Riesta ragio nuotykiai". Apie juos Karna Skeltaragis iš Omahos taip rašė:

"Midaus Miknai Riestaragiui! (Vytautui Raului).

Jūsų šviesus Mikna Riestaragis suteikia daug džiaugsmo ne tik choristams ir telefonistams, bet su sumanumu ir drąsa pradeda žavėtis net ir Mūsų mažieji. Jiems ypač krinta į akis linksmas bajoriškas žirgas ir mikli, sunkaus kalibro kuoka. Bajoras Mikna savo žygdarbiais jau dabar nusipelnė nemažą midaus ąsotį. Tegul ir toliau Perkūnas saugoja Miknos Riestaragio žingsnius, o gerieji dievai gina jį nuo sunkios nevalios".

Vydūno jaunimo fondas išleido Vytauto pieštą kalėdinį atviruką. Ta proga pirmininkas Vyt. Minkūnas Vytauto žmonai Aldonai rašė, kad bandoma suorganizuoti jo darbų monografijos išleidimą nes, "Žmonės a. a. Vytautą prisimena labai gerai ir džiaugtųsi jo darbus išvydę".

Skulptorius V. K. Jonynas, rašydamas Aldonai apie Vytauto skultūrinio palikimo leidinio-monografijos išleidimą, taip atsiliepė:

"Sunku išsakyti žodžiu kaip skaudžiai išgyvename Jūsų nelaimę. Vytauto netekimas yra didelė spraga mūsų moderniosios skulptūros pasaulyje, kuri negreit ir nelengvai galės būti užpildyta".

Kaip pradžioje šio straipsnio minėjau, pereitam gegužyje jau sukako 20 metų, kai likimas išplėšė vyrą, tėvą ir sūnų iš Raulinaičių šeimos. Drauge jis išplėšė ir vieną iš tauriausių lietuvių ir didelių gabumų dailininką - skulptorių, kurio vietą nežinau ar kas sugebės užpildyti . . .

WANTED JOURNEYMEN
or IST CLASS SKILLED
AUTOMATIC SCREW MACHINE
SET UP & OPERATORS
MACHINERY PRODUCTS COMPANY
Seek'g exp'd Screw Machine Setup Person/Operator for mid-size job shop in Lancaster, Pa. Must have hands on experience on Acmes or Wickmans. Immediate need for Wickman Operator. Excellent benefits and salary with overtime available. Call JIM WILSON at 717-299-3757.
(19-25)

Bajoras Mikna Riestaragis irgi skuba į olimpinius žaidimus ...

RUSIJOS ŽYDAI BIJO POGROMŲ...

Kiek senėliau "Dirvoj" jau buvo rašyta apie Sov. Sąjungoje susikūrusią ir vis s t i p rėjančią organizaciją "Pamiat", kuri iš pradžių kėlė balsą už bažnyčių ir senųjų paminklų atstatymą, bet pamažu į jos priekį prasiveržė antisemitai ir rusiški šovinistai. Ji ypač stipri Maskvoje, kur sakosi turinti apie 100,000 narių.

Jos stiprėjimas kelia didžiulę baimę žydams. Baimei esama rimto pagrindo. Gąsdina, žinoma, ne vien tai, kad karingieji tos organizacijos nariai dėvi juodus marškinius, kurių priekyje yra auksinis varpas. Daug labiau tarp žydų jaučiama įtampa dėl tų skrajukių, kurios skleidžiamos Maskvoje, ir kažkoks iš karingųjų susidaręs komitetas birželio 4 d. ruošiąs prieš prieš žydus pogromą — sunaikinti viską, kas tik kur žydiška yra, ir nepasigailėti pačių žydų. Tame lapelyje, be kita ko, esą parašyta: "Atsiminkite, rusai, kad čia yra jūsų kraštas. Čia jūsų Bažnyčia. Birželio 4 d. pašalinkite žydus. Atsiminkite".

Žydai spėja, kad ne vien "Pamiat" veikia. Yra dar tokia "Otečestvo" (Tėviškė) nacionalistų organizacija su panašiais tikslais ir dar kai kurios kitos.

Į tas organizacijas stengiamasi įtraukti Afganistane kovojusius veteranus, kurie turi gerą kovinį patyrimą ir yra drausmingi. Atrodo, kad sekasi juos palenkti Rusijos valymo ideologijai.

Spauda pradėjo raminti žydus, nors jie netiki jos aiškinimais. Maskvos Vostriakovo kapinėse buvo apdaužyti ar nugriauti 46 paminklai ant žydų kapų. "Moskovskii novosti" parašė, kad tai padarė prisigėrę chuliganai.

Žydai sako, kad vienintelė jų viltis — prez. Reaganas, kuris Maskvoje buvo susitikęs su jų atstovais. Tikėtasi, kad jų bėdas jis išdėstys Gorbačiovui.

Dėl Katyno kalti sovietai

Katyne buvo iššudyta 12,000 lenkų karių, ir toms aukoms pagerbti sovietų pastatytame paminkle įrašyta, kad jie žuvo 1941 m. Taip ligi šiol tvirtino sovietinės įstaigos: tai esąs vokiečių darbas.

Tą reikalą tyrinėję lenkai tvirtino, kad dėl to kalti sovietai. Vakarų kraštų laikraščiai taip pat laikėsi tokios nuomonės.

Pagaliau dabar, prieš pat viršūnių konferenciją Maskvoje, sovietinis radijas ir Tasso agentūra paskelbė, kad surastas vokiečių anuomet surašytas protokolas, kuriame pasakyta, kad šūviai į pakaušį buvo paleisti į juos sovietinėmis kulkomis. Kremlius priėjęs išvados, kad ligšioliniai aiškinimai dėl tų žudynių nebėra patenkinami.

Kuklus, santūrus prisipažinimas, bet jis gal ir patenkins lenkus, kurie, kaip ir vokiečiai, atrodo, turėjo daugiau argumentų. Vienas tokių buvo, kad sušaudytieji neturėjo vėliau kaip 1940 m. rašytų laiškų. Taigi jie buvo iššudyti, kai Vokietija ir Sov. Sąjunga užpuolė ir pasidalijo Lenkiją. O Katynas su tomis masėmis į duobes suverstų lavonų krūvomis vokiečių buvo užimtas tik 1941 m.

Ką Estija pati valdys?

Kaip Reuterio agentūra yra pranešusi, sovietinis politbiuras patvirtinęs Estijos vyriausybės pasiūlymą duoti tai respublikai daugiau autonomijos tvarkyti savo ekonomiją.

Kaip "Sovietskaja Estonia" balandžio 30 d. rašiusi, Sov. Sąjungos politbiuras sutikęs perleisti pačiai Estijai tvarkyti septynias sritis: pramonę, kurą ir energiją, transportą, komunalinius patarnavimus, švietimą, kultūrą, miškų ūkį ir rūpesčius aplinka. Tas sritis tvarkys septyni komitetai. Maskva pasiliko sau tvarkyti Estijos inžinerinę ir įrankių gamybos pramonę.

Estijos ministeris pirmininkas Bruno Saul pareiškęs, kad tai esąs pirmas tarpsnis respublikai perimti reikalų tvarkymą iš Maskvos.

FURNITURE
Large Furniture MFG. Co. in Passaic County needs responsible individuals with some wood working experience, will also train on equipment: Sander, Router, Tablesaw and etc. Full time employment all year, union benefits. Company will possibly supply transportation.
Apply immediately between the hours of 10 a.m. to 2 p.m.
BUNK TRUNK MFG., INC.
91 Michigan Ave.
Patterson, N. J. 07503
(20-23)

Kultūriniai renginiai Chicagoje

Antanas Juodvalkis

Sugrįžus iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimo, įvykusio 1988 m.. gegužės 20-24 d. d. Daytona Beach, Floridoje, teko pasinerti į Chicagos lietuvių kultūrinį gyvenimą. Ilgasis Kapų puošimo savaitgalis (V. 27-40 d.) buvo gausus savais kultūriniais įvykiais, o taip pat įdomus ir politiniais momentais, nes mūsų prezidentas R. Reagan pirmą kartą lankėsi raudonųjų sostinėje Maskvoje ir sprendė pasaulinius reikalus. Reikėjo visur suspėti ir į TV žvilgterėti.

POEZIJOS DIENOS

Poezijos dienas iki šių metų ruošdavo poetas Kazys Bradūnas, o šiais metais jų ruoša rūpinosi Lietuvių rašytojų draugija, p i r mininkaujama Česlovo Grincevičiaus. Tai buvo bene penkioliktos Poezijos dienos ištvermingai ir neatkištinai suruoštos. Poezijos dienas globojo ir jas atidadarė Jaunimo centro moterų klubas, pirmininkaujamas Salomėjos Endrijonienės. Žodį tarė ir rašytojas Česlovas Grincevičius.

Pirmos dienos (V. 27 d.) vakaro programą atliko Antro kaimo aktoriai su prievaizda Algirdu Titu Antanaičiu. Pirmoje dalyje perdavė (su maža išimtimi) mūsų klasikus: Kazį Binkį, Teofilį Tilvytį, Leonardą Žitkevičių, Aloyzą Baroną, Antaną Gustaitį ir Praną Raščių. Antroje vakaro dalyje daugiausia naudotasi ok. Lietuvos rašytojų kūryba: Rimanto Kluso, Algimanto Fabijūno, Horacijaus Drapako (slypardis), Juozo Erdicko ir Vlado Šimkaus, o taip pat Leonardo Žitkevičiaus. Šio vakaro programą užsklendė rašytojas Rimas Vėžys, paskaitęs savo kūrybą.

Antro kaimo aktoriai sklandžiai ir vaizdžiai perteikė visą programą ir sulaukė publikos didelio dėmesio. Kaip visada, buvo panaudoti garso ir šviesų efektai, iš juostelių perduotos ir deklamacijos.

Dalyvavo nuolatiniai Antro kaimo aktoriai: Vida Gilvydienė, Marytė Utz, Alida Vitaitė, Juozas Kapačinskas, Edvardas Tuskenis ir Rimas Vėžys, svečiai — Lilija Jasaitė ir Julius Lintakas, o taip pat prievaizda Algirdas Titus Antanaitis. Šviesas tvarkė Jonas Kaunas, plakatus darė dail. Petras Aleksa. Žmonių buvo pilnutėlė Jaunimo centro apatinė salė.

Antras Poezijos dienų vakaras buvo skirtas montreališkiam poetui Henrikui Nagiui. Su poetu H. Nagiu supažindino Rašytojų draugijos valdybos narys, taip pat poetas Rimas Vėžys. H. Nagio poezija pasižymi gausiais įvaizdžiais, gilia minti, tėvynės meile. Dvi valandas išlaikyti publiką susikaupusią ir dėmesingai sekančią poeto žodį, nėra lengva. Savo rečitalį užbaigė kantata — Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva — sukurta Lietuvos krikščionybės atnaujinimo 600 metų sukakčiai paminėti. Muziką sukūrė Aleksandras Stankevičius. Poetas paskaitė kantatos žodžius, o vėliau iš magnetofono juostelės pagrojo ir muziką. Kantata nuskambėjo gražiai ir publikos buvo priimta gausiais plojimais.

Paminėtina, kad po pertraukos, poetas paskaitė jo išverstas Rainer Maria Rilkės eiles, išleistas atskira knyga.

Poezijos dienas užsklendė S. Endrijonienė, išreiškusi padėką Lietuvių rašytojų valdybai (pirm. Č. Grincevičiui ir R. Vėžiui), Antram kaimui ir jo prievaizdai A. T. Antanaičiui, poetui Henrikui Nagiui ir savo klubo narėms,

SUSITIKIMAS SU ŽURNALISTŲ PIRM. R. K. VIDŽIŪNIENE

Į Poezijos dienų vakaronių tarpą, buvo įspraustas ir susitikimas su Lietuvių

Grandies veteranai Aldona ir Ramojus Vaičiai. J. Tamulaičio nuotr.

Susitikimas lietuvių laikraštininkų su LŽS pirm. Rūta Kleva Vidžiūniene Chicagoje. Sėdi iš kairės: Ed. Šulaitis, Vl. Butėnas, B. Jasaitienė, Z. Juškevičienė, R.K. Vidžiūnienė, J. Žygas ir M. Remienė. Stovi: V. Račkauskas, M. Valiukėnas, J. Žemaitis, V. Zalatorius, P. Petrutis, A. Pleškys, A. Juodvalkis, P. Maželis ir J. Šlajus.

Antro kaimo aktoriai, atlikę programą Poezijos dienose Chicagoje. Eugenijaus Butėno nuotr.

žurnalistų s-gos centro valdybos pirm. Rūta Kleva Vidžiūniene, atvykusia iš tolimojo Angelų miesto (tiksliau Valencijos).

Susitikimas įvyko gegužės 28 d. Soc. reikalų Seklyčioje, malonioje Danguolės Valentinaitės globoje. Dalyvavo Chicagos žurnalistų aktyvas ir keli tolimesni svečiai — Vladas Būtėnas iš Washingtono, laureatas režisierius Petras Maželis iš Los Angeles, o taip pat visuomeninėje veikloje besireiškiančios PLB vicepirm. Birutė Jasaitienė ir Lietuvių Fondo valdybos pirm. Marija Remienė.

Pirmininkė R. K. Vidžiūnienė pasidžiaugė susitikimu su kolegomis čikagiečiais spaudos žmonėmis, papasakojo valdyboje ir gyvenime, esamas nuotaikas, įvairuojančias pažiūras į šiuo metu vykstančius ok. Lietuvoje persitvarkymus ir neįprastą spaudos viešumą, o taip pat ir valdybos pastangas išleisti naują žurnalisto numerį. Spaudoje pagyvėję pasisakymai dėl Kultūros kongreso, premijų skyrimo, VLIKo pirmininko rinkimo, istorijos rašymo ir daugelio lietuviškos veiklos darbų, tik parodo rimtą visuomenės, ypač rašančiosios spaudoje, dėmesį ir rūpestį mūsų veikla bei ieškančia naujų kelių. Santykiai su okupuotos tautos žmonėmis yra reikalingi ir bendradarbiavimas plėstinas, tik nereikia peržengti ribos ir nepažeisti laisvės kovos principų. Kultūriniai ryšiai neišvengiamai didės, net nepriklausomai nuo mūsų, kaip šiuo metu yra įvykę su Vilniaus jaunimo teatru. Nereikia pasidaryti patėviais, bet priimti, kaip brolius, kurie atveža Lietuvos žmonių troškimus.. Jiems parodyti ne tik turtingas savo rezidencijas, bet ir meninį bei kultūrinį turtą, nes ne visi pilnai suvokia išeivijos sukauptą kultūrinį lobį. Turint gerą valią ir gerus norus, susipratimas tarp išeivijos ir krašto žmonių, gali vieni kitus papildyti ir prisidėti prie šiltesnių ryšių užmezgimo. Tema plati ir jautri, nes vis daugiau ir daugiau svečių atsilanko, su kuriais tenka ne tik pabendrauti, jiems padėti,

(Nukelta į 8 psl.)

KULTŪRINIAI RENGINIAI CHICAGOJE

(Atkelta iš 7 psl.)

bet ir savas problemas jiems perduoti.

Susirinkusiųjų nuomonės nebuvo vienodos bendravimo su krašto žmonėmis klausimais. Dar tebejaučiamas "kietos rankos" politikos tęsimas, lyg nematytumėm ir ok. krašte esamų atviresnių, net drąsių pasisakymų ir kartais pralenkiančių kai kurių mūsiškių norus. Gal nereikia "pamesti galvų" ir pulti į ten pradėtus apskrito stalo pokalbius su kompartijos ir kitais atstovais, bet bendradarbiauti tik kaip lietuviui su lietuviu. Šiuo klausimu dar nėra vienos nuomonės ir atrodo, dar greitai nebus.

Išeivijos veikla taip pat rado vietos pasisakymams ir savo nuomonių pareiškimams. Visi sutarė, kad artėjantieji didieji trys renginiai: Kultūros kongresas, PLB seimas ir tautinių šokių šventė yra reikalingi ir remtini, tik dėl programų sudarymo nuomonės įvairavo. Čia ir yra mūsų stiprybė, kad galime viešai savo nuomones pareikšti, o rengėjai turėtų priimti dėmesin ir pozityviais pareiškimais pasinaudoti.

Susitikimas su pirmininke Rūta Kleva, visuomeninkėmis ir kolegomis žurnalistais praėjo draugiškoje nuotaikoje ir buvo atnaujintas tarpusavio ryšys su tolokai reziduojančia centro valdyba, o taip pat ir vietiniais kolegomis.

Spalvingas žurnalistas Juozas Žygas, švenčias 70 metų amžiaus sukaktį, pirmininkės buvo pasveikintas, sugiedota ilgiausių metų ir išlenktos šampano taurės. Darbingų metų, kolega Juozai!

SUSITIKIMAS SU VILNIEČIAIS TEATRALAIS

Kaip vietinėje spaudoje buvo skelbta, Amerikoje gastroliavo Vilniaus Jaunimo teatras ir spektaklis davė Houstone, Texas ir Chicagoje, Illinois. Be to, buvo susitikę su Chicagos lietuviais ir š. m. gegužės 29 ir 30 dienomis Jaunimo centro salėje davė spektaklius. Programa buvo įvairi, atliekama vieno ar kelių aktorių, o dainavo ir visas kolektyvas apie 30 žmonių. Programa būtų lyg panaši į Antro kaimo duodamus škicus, tik čia buvo daugiau dainų, atliktų kelių dainininkų ar viso ansamblio.

Vilniaus jaunimo teatro J. Centre programos vedėjai Arūnas Storpištis ir Remigijus Volkaitis. J. Tamulaičio nuotr.

Vilniečius publika sutiko labai šiltai ir draugiškai, užsimezgė šiltas ryšys, nes spektaklis pradėtas Lietuvos himnu, giedant svečiams ir publikai kartu.

Pirmajame spektaklyje publika nesutilpo salėje, o antrajame — buvo laisviau. Nei programoje, nei žodžiu nebuvo paskelbta kas ruošė šiuos vilniečių susitikimus su čikagiečiais lietuviais. Prieš pradedant spektaklį, vilniečius pasveikino Liūtas Mockūnas, vienas iš apskritojo stalo konferencijos organizatorių.

Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija 1988 metais. Sėdi iš kairės: D. Kojelytė, dr. A. Razma, M. Remienė. Stovi: R. Vitas, A. Gečys, dr. P. Kisielius, Št. Baras, dr. G. Balukas.

LIETUVIŲ FONDAS PASKIRSTĖ 271.000 DOL.

Prie savaitgalio gausių renginių, tenka priskirti ir Lietuvių Fondo valdybos bei tarybos posėdžius, vykusius gegužės 31 ir birželio 2 d. LF pelno skirstymo komisijai paskirsčius numatomą 1988 metų pelną ir sugrupavus pagal paskirtį, susirinkusiai LF tarybai buvo pateikta komisijos sprendimus patvirtinti.

Tarybos posėdyje dalyvavo 17 iš esamų 18 narių, valdybos ir kontrolės komisijos nariai. Posėdį vedė tarybos pirm. Stasys Baras, pranešimus padarė valdybos pirm. M. Remienė ir pelno skirstymo komisijos pirm. dr. A. Razma, o taip pat ir kitų komisijų pirmininkai.

Didžiausias dėmesys buvo skirtas metiniam LF pelno paskirstymui. Taryba buvo leidusi iš numatomo 1988 metų pelno, paremti lit. švietimą, kultūrą, jaunimą ir visuomeninę veiklą rekordine 260.000 dol. suma, o pridėjus neišnaudotas ankstyvesnių metų sumas 11,000 dol., buvo paskirstyta iš viso 271,000 dol.

Čia paminėsiu tik pagrindiniams reikalams skirtas stambiausias sumas:

1. Lituanistiniam švietimui — 54,525 dol.
2. Studentų stipendi joms — 69,600 dol.
3. Kultūriniams reikalams — 93,890 dol.
4. Visuomeninei veiklai — 53,985 dol.

Lietuvių Fonde veikia dešimt atskirų asmenų ar organizacijų fondų, kurių pajamas aukotojai yra nurodę kokiems tikslams naudoti. LF PS komisija, tų aukotojų valią vykdo. Dauguma tų fondų aukotojų yra nurodę skirti stipendijas, todėl stipendijoms susidaro nemaža suma.

Plačiau apie LF pelno paskirstymą bus parašyta vėliau, nes yra pramatyta tuo klausimu susitikimas su žurnalistais ir lietuvių visuomene.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

G. Kazlauskas, Beverly Hills 40.00
John Kancevičius, Lawrence 399.00
L. Sagys, Lyndhurst 5.00
I. Kaunelis, Detroit 5.00
A. Vaitaitis, N. Y. 10.00
J. Pečkaitis, Merrilville 10.00
V. Vaitužis, Sateloite Bį 5.00
J. Kapčius, Daytona B. 10.00
A. Gruzdys, St. Pete. .. 10.00
E. Keresevičienė Miami 10.00
A. Draugelis, Toronto .. 5.00
P. Nevulienė, Eastlake .. 5.00
J. Stapulionis, Waterbury 10.00
E. Rastenienė, Woodhaven 5.00
Vl. Jomantas, Detroit 5.00
A. Mikoliūnienė, Cleveland a. a. Antano Mikoliūno 10 m. sukakties prisiminimui Dirvai paremti .. 100.00
G. Juškėnas, Cleveland 10.00
K. Čiurlis, Brunswick .. 10.00
J. Stelmokas, Lansdowne 10.00
V. Mackus, Chicago 5.00
K. Žemeckas, Indianapolis 10.00
V. Irlikis, Los Angeles .. 10.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

GT INTERNATIONAL

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8802/F **Lietuva** 10 d.; Maskva 1 d.. I... ..., Amsterdam... birželio 13-29. N.Y. $2,085.00; Chicago $ ...

Nr. 8803/M **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26. ...995.00; Chicago $2,125.00.

Nr. 8806/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18-rugpjūčio 3. N.Y. $2,085.00; Chicago $2,195.00.

Nr. 8807/M **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.

Nr. 8808/F **Lietuva** 10 d., Mask... ...ngradas 1 d., Amsterdamas 3 d., rugpjūčio 15-31. N.Y. $2,08... ...go $2,195.00.

Nr. 8809/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16-28. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.

Nr. 8810/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Oktoberfest) 5 d., rugsėjo 19-spalio 7. N.Y. $2,349.00; Chicago $2,435.00.

Nr. 8811/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2, rugsėjo 20-spalio 2. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00

Nr. 8804/BAL **Pabaltijis:** Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 3 d. liepos 10-25. N.Y. $2,390.00; Chicago $2,493.00

IŠPARDUOTA IŠPARDUOTA IŠPARDUOTA

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G. T. International padeda sutvarkyti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

PHYSICAL THERAPY SUPERVISOR
Full-time Position in small, but progressive hospital in Eastern, Ohio. Must have Ohio license. Approximately 45 minutes from Pittsburgh, Pa. and Youngstown, Ohio. Excellent salary & benefit package. Sign-on bonus available and relocation allowance available. Call David Dukich, 216-386-5003 or submit resume to: Alternate Health Services, P. O. Box 196, East Liverpool, Oh. 43920.
(18-24)

Ekologinė katastrofa Lietuvoje

Algimantas S. Gečys

Neperseniausiai spaudoje skaitėme apie taršos paliestus Danijos ir Norvegijos pajūrius, užželiančius krantus ir gaištančias žuvis. Nejaukiai pasijutome šį pavasarį besiklausydami JAV apsilankiusio Švedijos karaliaus Karolio Gustavo XVI-jo aiškinimų, kad dviem metams po Charnobylio Švedija turinti problemų su radioaktyviais krituliais. Jo teigimu, "Daug mažų ežerų tebėra paliesti... Kai kuri žuvis ir elniai savyje turi radioaktyvaus cesijaus'. Mintys nukrypsta į sovietinę okupaciją pergyvenančią Lietuvą. Kaip su ekologija Lietuvoje?

Gorbačiovinio atvirumo (glasnost) poveikyje vis daugiau faktų apie Lietuvos ekologinę padėtį pasiekia mus išeivijoje. Ateinančios žinios siaubingos. Tai ne per kelintas lūpas ateiną liudijimai, o oficialūs mokslininkų, rašytojų, aparačininkų pareiškimai.

Rūkštūs lietūs

Tiesoje (Nr. 54, 1988) Žemės ūkio akademijos miškotvarkos katedros vedėjas Vaidotas Antanaitis, skaičiais ir faktais gerai paremtame straipsnyje, rašo, kad kritulių rūkštingumas Lietuvoje 15 kartų viršijąs normą. Nors pagrindinė bėda dėl rūgštaus lietaus suverčiama ant Lietuvą iš užsienio pasiekiančių taršalų, Antanaitis pripažįsta, kad "... ir pas mus kasmet į orą išmetama apie vieną milijoną tonų taršalų. Vadinasi, kiekvienam hektarui kasmet tenka 165 kg. kenksmingų medžiagų. Tai be žemės ūkyje naudojamų chemikalų. O yra žinoma, kad apie 30-50% mineralinių trašų, kai jos netinkamai naudojamos, lietus nuplauna. Todėl trečdalis Lietuvos ežerų užželia, juose mažėja žuvų. Ir apskritai respublikos vandens būklė nepavydėtina. Valymo įrengimai dirba prastai ir jų nepakanka. Nemunas tapo neleistinai nešvaria upe. Tęršti Nemuną padeda mūsų kaimyno Sovetsko (Tilžės) kombinatai. Todėl nenuostabu, kad Kuršių marios atsidūrė prie katastrofos ribos".

Pavojinga gyvybei

Gimtasis Kraštas (Nr. 15, 1988), aprašydamas Dotnuvoje vykusį G. K. ir specialistų pokalbį apie ekologines žemės ūkio problemas, cituoja rašytojo V. Petkevičiaus pasisakymą: "Ateinančios kartos mums nedovanos. Jei imtume į kiekvieną pirštu rodyti — lyg ir nėra kaltų, tačiau visi kartu mes kaltininkai tokio Lietuvos teršimo. Dvylika Lietuvos upių jau mirusios. Kuršių marios — taip pat: jose niekas nebesimaudo. Pavojinga gyvybei. Iš pusės kaime surinkto pieno sūris nerūgsta! Konservantai (kurių vartojimo pasekmių niekas iki galo neištyrė) karvių organizmuose naikina mikroflorą. O nitratai?" V. Petkevičius dėl taršos kaltina pirmoje eilėje žemdirbystės vadovus: "Derlius bet kuria kaina — nusikaltimas. ... Mes juk neturim teisės prievartauti žemės iki begalybės!"

Krizė iškeliama Maskvoje

Lietuvių susirūpinimas ekologine padėtimi buvo perduotas 1987 m. spalio 19-20 d. d. Maskvoje įvykusiame TSRS Aukščiausios Tarybos sesijoje. Kalbėjo Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas A. Maldonis. **Gimtasis Kraštas** (Nr. 44, 1987), remdamasis jo pasisakymų ištraukomis paskelbtomis **Izvestijoje** ir **Tiesoje**, Maldonio kalbą susumuoja sekančiai: "Lietuvoje, pasakė jis, sukurta galinga chemijos industrija. Pagal mineralinių trąšų gamybą vidutiniškai vienam gyventojui mums tenka antroji vieta šalyje. Nedidelėje respublikos teritorijoje sutelkta nemaža stambių chemijos gamyklų. Jonavos, Mažeikių, Kėdainių rajonuose oro užteršimas daug kartų viršija visas leistinas normas. Nepaisydamas sveiko proto, sąjunginės ministerijos ir TSRS valstybinis plano komitetas numato paleisti į darbą respublikos teritorijoje dar ir amoniako, kitų preparatų, tepalų gamybos pajėgumas. Ką tai netolimoje ateityje žada mums ir mūsų vaikams? Optimistišką šypseną iš po respiratoriaus?"

Maldonio teigimu, vien tik Lietuvos VRE kasmet į atmosferą išmeta daugiau kaip 110,000 tonų kenksmingų medžiagų. Vien aplink Jonavos "Azoto" fabriką žuvo 800 hektarų miško. Tiesioginio cheminio teršimo poveikio zonoje esama 25,000 ha miško. Rapolas Liužinas, Lietuvos oro apsaugos inspektorius, šalia Maldonio minėto Jonavos "Azoto", jaučia svarbą paminėti Akmenės "Akmenscementą", Chemijos gamyklą Kėdainiuose, Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą ir Elektrėnų šiluminę jėgainę. Tai vis Maskvos Lietuvai "užplanuotos" didžiulės įmonės, kurių apylinkių užterštumas viršija normas 5-6 kartus.

O kaip su Ignalina?

Ignalinos atominė jėgainė taip pat prisideda prie oro taršos. Iš jėgainėje turėjusio progą lankytis dr. Zenono Rekašiaus straipsnio (**Akiračiai**, 1987 m. lapkričio) patiriame, kad "... vykstant reakcijai, reaktoriuje susikaupia dujų, kuriose yra ir šiek tiek radioaktyvių dalelyčių. Jas norom nenorom tenka išleisti į aplinką ... Dėl to ne kartą protestavę švedai". Įdomiai visa tai sutampa su Švedijos karaliaus pastabomis! Į dr. Rekašiaus klausimą ką jėgainė daro su radioaktyvumo atliekomis, tikslau atsakymo jis negavo. "Dabar atliekos kol kas laikomos jėgainės teritorijoje; vėliau kur jas dės — nežinia!"

Pavienių lietuvių nuotaikos

Iš Lietuvos atkeliaujančiuose laiškuose jaučiasi gyventojus apimusi panika: "Mes esame labai prislėgti jau nebe gandų, o avirai skelbiamų faktų, kad Lietuva yra labiausiai chemija užteršta respublika visoje Sąjungoje... Visokie černobyliai tai tik balti debesėliai mūsų padangėje. Vien karvių, kurių pieną geria mūsų vaikai, 70% serga leukemia, jų pieną reiktų naikinti, o jis kasdiena keliauja į mūsų parduotuves". (Laiško autoriaus vadovaujamasi doc. Rūtos Gajauskaitės paskelbtais duomenimis, kad 50% Lietuvos karvių sergančios leukoze, o kai kuriuose ūkiuose jų skaičius siekiąs 70%. Leukozė — baltakraujystė, kraujo sistemos navikinė liga).

Kitame šį pavasarį rašytame laiške rašoma: "Per pastaruosius porą metų (tai paskelbta ir oficialiai) staigiai padidėjo vaikų išsigimimas, apsinuodijimas maisto produktais, nes chemikalų kiekis kai kuriuose produktuose 60-70 kartų viršija normą, o tokios tarnybos, kuri nustatytų maisto produktų sveikatingumą — nėra... Pasaulyje ekologinė situacija vertinama pagal tris — sveikatos, gyvybės ir genetikos — kriterijus. Lietuvoje pagal juos kai kurie rodykliai būtų tokie: 80% gyventojų serga įvairiomis ligomis, kas ketvirtas vaikas — mažakraujystė. Japonijoje vidutinis gyventojų amžius — 85 metai, pas mus — 61 metai. Genetikos pažeidimai 1987 metais užfiksuoti kas šeštame kūdikyje (jei nebus sustabdytas teršimas, galima tikėtis, kad po 15 metų jau kiekvieno vaiko genetinės ląstelės bus pakenktos)".

Laikas išeivijai susirūpinti

Sąmoningos išeivijos pareiga yra padėti tautai krizės metu. Negalime prileisti, kad Sibiro taigas ir Stalino bei jo sėbrų prievartą atlaikiusi tauta žūtų nuo Maskvai pavaldžių įmonių vykdomo ekologinio teršimo. Sov. Sąjunga pasirašydama Helsinkio sutarimus pagal ten esantį "antrąjį krepšį" (Basket II) yra įsipareigojusi kooperuoti technologijos ir gamtos apsaugos srityse. Helsinkio sutarimų peržiūros procesas būtinai panaudotinas atkreipti tarptautinių kontrolės institucijų dėmesį į ekologinę krizę Lietuvoje ir į atominių jėgainių, ypač Ignalinos, saugumą. JAV LB Krašto valdyba ekologiniu klausimu jau yra kontakte su JAV Helsinkio komisijos pareigūnais. Siekiama pateikti iš Lietuvos gaunamas žinias. Rudenį bus šaukiama mokslininkų konferencija įvertinti esamą padėti ekologinės taršos ir Ignalinos jėgainės saugumo srityse. Yra būtina daryti viską, kad būtų atkreiptas Maskvoje sėdinčių technokratų dėmesys.

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 15 DIENŲ LIETUVOJE
21 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 755 — liepos 5 - 25 — $2,459
Kelionė 855 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,459
Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — $2,459
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 16, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Švedija, Suomija
Kelionė 705 — liepos 5 - 24 — $2,769
Kelionė 809 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,769
Maskvoj 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinki, Helsinky 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 106 — spalio 6 — 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — $1,349
Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — $1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — $1,969
Vilniuje 11 naktų

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — $1,729
Vilniuje 8 naktys.

Baltic Tour patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos pardotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoj.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
SUITE 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
617 965 - 8080

Nuodėmingos mintys

Vladas Vijeikis

Važiuosiu aplankyti savo giminių. Taip seniai bemačiau, — pareiškė Pagurklienė.

Pagurklys beveik apsidžiaugė. Tai va, proga laisvėje pagyventi. Taip kaip anais gerais laikais. Ką norės tą darys ir niekas nieko nesakys. Kuo toliau juo labiau jam ėmė patikti šis naujas gyvenimo būdas. Ir ėmė savo mintyse regzti visokias nuodėmingas situacijas į kurią jam tokia proga pakliūti. O nuodėmingi veiksmai, kaip kitiems taip ir Pagurkliui, kažkur tai smegeninės dugne kiūtojo.

Išlaukęs atitinkamą laiko tarpą, kada Pagurklienė tikrai jau skrido padebesiais, Pagurklys ėmėsi veiksmo. Griebė storą telefonų knygą ir ėmė ieškoti senai bematytos, bet gerai pažįstamo telefono. Išsukęs numerį išgirdo storą vyrišką balsą.

— Hallo.

Nuo to balso Pagurkliui pagaugai per nugarą iki puspadžių nuėjo. Sukaupęs visą savo drąsą vis dėlto išdrebėjo.

— Noriu su ponia Verute pakalbėti.

— Čia jokios Verutės nėra. Yra Veronika, bet ji su nieku nekalba.

Trinktelėjo ir nutilo telefono garsas.

Bet Pagurklys ne iš tų kur lengvai pasiduoda. Susirado dar vieną telefoną.

— Ar norite su Suzana pakalbėti? Gaila. Turite jai į kapus skambinti. Jau dveji metai kaip palaidojome. O ji sirgo...

Pagurklys nebeklausė kuo Suzana sirgo. Padėjo telefono triūbelę ir susimastė. Na, ką dabar daryti. Velnias gundo. Tiesiog ramybės neduoda.

— Pagurkly, nepasiduok. Čia tokia proga. Kada tu kada nors tokią turėsi? Griebk gyvenimą kada gali. Gailėsiesi progą pražiopsojęs.

Pagurklys paklausė velnio įtaigojimų ir vėl pasuko telefono numerį.

— Petronėle, ar tu čia? Ar atsimeni mane?

— Iš kur aš galiu visus jus atsiminti. Kas tu toks?

— Tai aš, Pagurklys. Atsimeni kaip mudu šokome žandelius suglaudę? Atsimeni tuos bučkius?

— Žinai, ką aš tau pasakysiu. Tada buvo nepatogu. Bet dabar galiu. Tie šokiai tai buvo kančia. Vos nugarkaulio neperlaužei. O kas liečia bučkius, tai net nenoriu kalbėti. Nežinau net su kuo palyginti. O ko tu nori?

— Taigi noriu senus laikus prisiminti. Aš dabar lyg ir laisvas.

— Tai ką, nori man nugarą galutinai sulaužyti? O dėl bučinių. Bučiuok savo žmoną. Ji turi viską pernešti. Tai jos pareiga.

Pagurklys šiek tiek nustebo. Rodosi buvo tokios ir kitokios moterėlės. O dabar kalba lyg ne savais balsais ir jausmais. Bet Pagurklys ne iš tų, kurie lengvai pasiduoda. (Tą jau sakėme). Ne tokiose biauriose situacijose buvo įkliuvęs, o išsikaparnodavo. Tad susirado dar vieną telefoną. Čia bus tikras dalykas. Ir neapsiriko. Telefone pasigirdo labai malonus balsas. Lygiai toks kaip prieš daugelį metų.

— Ar tai tu čia Pagurkléli? O aš apie tave galvojau. Vis prisiminimai per galvą vingiuoja. O kaip tu? Ką tu beveiki? Ar vis su ta pačia gyveni? Ar nenusibodo? Aš jau trečią pavariau. Kitą savaitę divorsas. Pirmas tai buvo glušas. Jam vis skulptūros, paveikslai, parodos. Nusibodo. O klausi apie trečią? Šitas gal būtų ir nieko. Bet labai nuobodus buvo. Šeimo židinio labai norėjo. Vis namie ir namie.

— Tai gal susitiktume? Dabar aš turiu vieną kitą dieną laisvą.

— Žinoma, Pagurklėli. O kaip ar tu divorsuosi? Man dabar reikia stipresnio užnugario.

Pagurklys nejuokais nusigando. Velnias įkalbėjo į nuodėmėlę, o čia jau tiesiog gyvenimo perversmas. To Pagurklys neplanavo. Greit padėjo telefono triubelę į jai skirtą vietą ir užvertė storą telefonų knygą.

Kažkur pasamonėje išgirdo išvažiuojančios žmonelės balsą:

— Neturėsi ką veikti kai aš išvažiuosiu. Išdažyk prieškambarį šviesesne spalva.

Pagurklys, ilgai nedelsdamas, susirado dažus, teptukus ir ėmė dažymo.

Pabaigęs dažymą grįžo prie veiksmų, kurie pridera padoriam šeimos nariui. Virtuvės grindis išvalė ir dar perėjo su dantų šepetėliu, kad jokios dėmelės neliktų. Lėkštes davė išlaižyti savo šuneliui. Šis puikiai atlieka savo darbą. Jokia indų plovimo mašina nesugeba su juo susilyginti. žvilgterėjo šen, žvilgterėjo Ten. Viskas blizga vaivovykštės spalvomis. Ir lovą klojo kas rytą taip kaip jį puskarininkis kariuomenėje mokė. Jokios raukšlelės. Kas rytą baisiai kankindavosi. Kam kloti, jeigu vakare vėl suniaukosi. Bet dėl šventos ramybės.

Grįžo Pagurklienė. Net neapkabinusi Pagurklio, kaip dera šeimininių reikalų diplomatijoje, puolėsi prie telefono.

— Ar tai tu Zosele? Grįžau. Atostogos fantastiškos. Tiek visokių naujų pažinčių. O tų senų nesuskaičiuosi. Bet pasenę visi lyg rodos iš pereito šimtmečio sugrįžę. O namie radau baisų jovalą. Visur didžiausia betvarkė. Reikės poros mėnesių kol vėl grąžinsiu į reikiamą būseną. O kaip vyras? Baisiai išvargęs. Čia ir vėl reikės poros mėnesių mažiausia kol grąžinsiu į pirmykštę padėtį.

Pagurklys susijaudino ir supyko girdėdamas tokius žodžius. Nuėjo į miegamąjį ir sujaukė lovą, taip kad penki puskarininkiai nežinotų kaip nubausti. Virtuvėje išpylė žirnienę ant gindų.

Po valandos pasikalbėjimo Pagurklienė, apžvelgusi savo namus tarė:

— Taip aš ir sakiau. Be manęs nėra tvarkos.

PL IV Kultūros Kongreso svarstybos

BIRŽELIO 25, ŠEŠTADIENĮ

11.00 v.r. Šeima – lietuviškumo stiprybė sekcijos svarstyboms vadovaus Irena Lukoševičienė (Montrealis). Dalyvaus Aldona Lingertaitienė (Bostonas) – "Jauna šeima"; Kęstutis Slotkus (Kolumbija) – "Izoliuota – toli nuo lietuviškų centrų šeima"; Livija Juodišiūtė-Pollock (Solon, Ohio) – "Mišri šeima"; Danutė Baltutienė (Australija) – "Suaugusius vaikus turinti šeima" ir seselė Ignė Marijošiūtė (Putnam) – "Vadovė, dirbanti su vaikais ir jaunimu". Visi pranešimų dalyviai turi magistro ar tolygius mokslo laipsnius.

2.00 v.p.p. Literatūros sekcijos svarstyboms vadovaus dr. Rimvydas Šilbajoris, Ohio valstybinio universiteto slavistikos studijų katedros vedėjas ir profesorius. Diskusijose dalyvaus Vytautas Jonynas, literatūros kritikas (Montrealis); Liūtas Mockūnas, inžinierius (Čikaga); dr. Henrikas Nagys, poetas (Montrealis), ir Vincas Natkevičius, lietuvių literatūros istorikas, kritikas (Vokietija).

3.30 v.p.p. Teatro sekcijos svarstyboms vadovaus Jurgis Blekaitis, aktorius, režisierius, poetas (Laurel, Maryland). Diskusijose dalyvaus Arūnas Čiuberkis, teatro, kino filmų bei televizijos aktorius (Niujorkas); Rasa Kazlienė (Rasa Allan), teatro, filmų bei televizijos aktorė (Niujorkas); Elena Dauguvietytė-Kudabienė, aktorė, režisierė (Hamiltonas), ir dr. Kostas Ostrauskas, dramaturgas, literatūros istorikas ir kritikas (Media, Pensilvanija).

Visos šeštadienio sekcijų svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje.

BIRŽELIO 26, SEKMADIENIS

12.30 v.p.p. Religijos reikšmės tautiniam išlikimui sekcijos svarstyboms vadovaus kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Klivlando lietuvių Dievo Motinos parapijos klebonas. Diskusijose dalyvaus docentas Vytautas Skuodis (Čikaga), kun. Kęstutis Trimakas (Čikaga) ir dr. Algis Norvila (Čikaga).

2.00 v.p.p. Meno sekcijos svarstyboms vadovaus dr. Kęstutis P. Žygas, Arizonos valstybinio universiteto architektūros istorijos ir teorijos profesorius. Dalyvaus dailininkas Narūnas Bukauskas (Bruklynas) – "Menas iš studento perspektyvos"; dailėtyrininkė Viktorija Kašūbaitė-Matranga (Oak Park, IL) – "Dabartinės problemos išeivijos dailės veikloje"; meno rinkėjas Narcizas Prielaida (Šveicarija) – "Lietuviai dailininkai Vakarų Europoje"; menininkas Jurgis Račkus (Torontas) – "Color and Form Society veikla Kanadoje"; dailėtyrininkė Daiva Skuodytė (Čikaga) – "Dailės kūrimo ir kritikos padėtis pokarinėje Lietuvoje" ir dailininkė Elena Urbaitytė (Wantagh, NY) – "Dailininkų pasirinkimai, galimybės ir galvosūkiai išeivijoje".

Visos sekmadienio sekcijų svarstybos vyks Anapilio salėje.

BIRŽELIO 27, PIRMADIENĮ

8.30 v.r. Spaudos ir radijo sekcijos svarstyboms vadovaus Aušra Liulevičienė, "Draugo" šeštadienio kultūrinio priedo redaktorė (Čikaga). Dalyvaus Jonas Varčius, Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkas (Torontas) – "Leidėjų, redaktorių, bendradarbių ir skaitytojų santykiai"; kun. Juozas Vaišnys, SJ, redaktorius "Laiškai lietuviams" (Čikaga) – "Spaudos ir radijo kalba"; Edvardas Tuskenis (Čikaga) – "Jaunimo kelias į spaudą"; dr. Zenonas Rekašius (Glenview, IL) – "Lietuva išeivijos spaudoje"; Romas Kezys, "Laisvės žiburio" radijo programos vedėjas (Bayside, NY) – "Radijo rūpesčiai"; Raimundas Lapas, radijo programos vedėjas (Čikaga) – "Radijo laidų ateitis – likimas ar prakeikimas"; dr. Vytautas Dambrava (Venezuela) – "Radijo ir spaudos komunikacija svetimtaučiams".

10.00 v.r. Lituanistikos sekcijoje bus trys referentai. Dr. Antanas Klimas, Ročesterio universiteto profesorius (Rochester, NY), kalbės tema "Šiandieninės lietuvių kalbos problemos". Dr. Jonas Račkauskas, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro direktorius (Čikaga), kalbės tema "Kultūrinių vertybių išlaikymas". Dr. Bronius Vaškelis, Ilinojaus universiteto Čikagoje lietuvių kalbos ir literatūros profesorius, lituanistikos katedros vedėjas, kalbės tema "Lituanistikos katedros dabartis ir ateitis".

1.30 v.p.p. Tautodailės (sodžiaus dailės) sekcijos svarstyboms vadovaus dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai (Kingston, Ont.). Dalyvaus dr. Genovaitė Kazokienė (Tasmanija), Aldona Veselkienė (Kanada) – "Vaizdajuostės reikalingumas ir panaudojimas lietuvių tautodailės kūrybai".

3.00 v.p.p. Svarstyboms "Išeivijos ir tautos kūrybos sankryžoje" vadovaus dr. Vytautas Vardys, Oklahomos universiteto politinių mokslų departamento vedėjas ir profesorius (Norman, Oklahoma). Diskusijose dalyvaus dr. Juozas Kazickas, ekonomistas (Niujorkas); dr. Rasa Mažeikaitė, istorikė (Torontas), ir dr. Pranas Zundė, Georgia Institute of Technology informacijos ir kompiuterių mokslų profesorius (Atlanta, Georgia).

Ši sekcija bus baigiamoji PL IV kultūros kongreso svarstybų dalis. Čia bus bandoma "Išsiaiškinti išeivijos ir tautos kamieno kultūrinių vertybių pasikeitimo galimybes" (IV-jo kultūros kongreso tikslai).

Visos pirmadienio svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje.

Superior Savings
ASSOCIATION
MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS
PASKOLOS TEIKIAMOS:
▪ namams pirkti,
▪ rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
▪ namų remontams,
▪ kvalifikuotų studentų mokslui
Superior Savings
Pagrindinis skyrius
798 East 185th Street, Cleveland, Ohio Telefonas: 481-3008
DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.
Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.
Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.
FSLIC

A. A. BRONIŲ TVARKŪNĄ, SAVANORĮ-KŪRĖJĄ, VYČIO KRYŽIAUS KAVALIERIŲ, AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

A.A. Bronius Tvarkūnas

Nepriklausomos Lietuvos laikais, kiekvieną rytą 7 valandą ir kiekvieną vakarą saulei leidžiantis, žmonės rinkdavosi Karo muziejaus sodelyje, Kaune prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo, kur sukaupta rimtimi ir dideliu iškilmingumu buvo atliekamas žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas ir vėliavų pakėlimo ir nuleidimo apeigos, kurias atlikdavo Lietuvos nepriklausomybės kovų karo invalidai. Ir šiandieną atsimename, kaip karo invalidai grodami maršą, iškilmingoj eisenoj pasirodydavo iš Karo muziejaus ir lėtu žingsniu ateidavo prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo, kur pagarbiai iš ryto buvo pakeliamos ir vakare nuleidžiamos vėliavos ir giedama Marija, Marija . . . Iškilmingom dienom dar buvo giedamas Tautos himnas ir skambindavo Laisvės varpas. Paskui karo invalidai grodami maršą, lėtu žingsniu grįždavo į Karo muziejų. Šioje iškilmingoje apeigoje dalyvavo ir karo invalidas Bronius Tvarkūnas. Tai buvo giliai prasminga ir reikšminga iškilmė, priminusi kokia kaina Lietuvos Nepriklausomybė buvo atgauta.

Bronius Tvarkūnas gimė 1900. 5. 3 d. Vaišvilčių k., Naujamiesčio v., Panevėžio apskr. Mokėsi Upytės pradžios mokykloje, vėliau ūkininkavo, matė ir pergyveno svetimųjų engiamą ir skriaudžiamą tėvynę, ypač po Pirmo pas. karo patyrė okupantų p l ė š i kavimus, skaudžias nuoskaudas, nekaltų žmonių kankinimus, žudymus. Bronius Tvarkūnas išgirdęs apie organizuojamą tėvynei ginti Lietuvos kariuomenę, 1919 m. 1. 6 d. su broliu Juozu, palikę ūkio darbus, stojo į Lietuvos kariuomenės dalinį Kėdainiuose. Po dviejų mėnesių apmokymo, kovo 6 d. Bronius Tvarkūnas buvo paskirtas į Panevėžio batalioną ir dalyvavo sunkiose kautynėse su bolševikais prie Panevėžio. Gegužės 19 d. prie Venslaviškių buvo sunkiai sužeistas ir nugabentas į Raudono kryžiaus ligoninę, iš kurios po devynių mėnesių išėjo invalidu, su likusiu metalo gabalu kojoje, nustodamas 50% darbingumo.

Bronius Tvarkūnas už narsumą buvo apdovanotas Vyčio kryžiaus su kardais. 1925. 4. 6 d. buvo paskirtas Karo muziejaus tarnybon, kur už gerą pareigų ėjimą išsitarnavo viršilos laipsnį. 1928 m. buvo apdovanotas Nepriklausomybės medaliu. 1931 metais buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino III-čio laipsnio medaliu. 1934 m. buvo komandiruotas padėti vainiką prie Povilo Lukšio paminklo, pirmo kario savanorio žuvusio prie Taučiūnų, netoli Kėdainių. 1939 metais Vilniuje atstovavo karius savanorius Lietuvos kariuomenės šventėje.

1927 metais susituokė su Magdelena Rutkauskaite Vytauto Didžiojo bažnyčioje, Kaune. 1932 metais šeima džiaugėsi sulaukusi sūnaus Kęstučio. 1934 metais šeimos džiaugsmą dar daugiau padidino gimusi duktė Laima-Danutė. Atrodė, kad laimingam gyvenimui geriausios sąlygos susidarė. Deja, Antrasis pasaulinis karas sunkiai palietė Lietuvą.

Karo metu dalyvavo pogrindžio veikloje. 1944 metais, frontui artėjant, su šeima pasitraukė į Vakarus. Vokietijoje gyveno įvairiose pabėgėlių stovyklose. 1950 metais su šeima atvyko Philadelphijon, kur gražiai įsikūrė ir ramiai gyveno. Philadelphijoje suorganizavo Lietuvos laisvės kovų invalidų draugiją ir jai ilgai pirmininkavo. Deja, 1980 metais atsinaujino karo meto žaizdos ir teko amputuoti kojį.

1985 metais šeimą ištiko kitas labai sunkus pergyvenimas: mirė žmona Magdelena ir leukemijos paliestas mirė sūnus Kęstutis. Neabejotinai, šis smūgis paveikė šeimos tėvą ir atsiliepė į jo sveikatą. Nors ir labai rūpestingoje ir nuoširdžioje dukters Laimos globoje, po poros metų, turėjo būti perkeltas į Nazareth ligoninę, Philadelphijoje, kur už poros mėnesių, 1988 metais kovo mėn. 5 dieną, iškentėjęs labai skausmingas kelias savaites, sulaukęs 87 metus amžiaus, atsiskyrė su šiuo pasauliu. Didelę auką padėjo Tvarkūnų šeima ant Lietuvos laisvės aukuro: Bronius daug iškentėjo nuo sužeidimų fronte, brolis Juozas 1920 m. kovo mėn. 20 d. žuvo kovose su bermontininkais.

Atsisveikinimas su velioniu Broniu Tvarkūnu įvyko 1988 m. kovo mėn. 11 dieną M. Bigenio laidotuvių namuose, gausiai susirinkus Philadelphijos ir apylinkių visuomenei. Klebonas kun. K. Sakalauskas budynėse sukalbėjo maldas. Atsisveikinimą organizavo ir Ramovėnų vardu jautrų žodį tarė arch. Jonas Stelmokas. LB Philadelphijos apylinkės pirm. T. Gečienė atsisveikindama kėlė velionies kilnų pasiaukavimą tėvynei. Ilgesnį atsisveikinimo žodį tarė Philadelphijos BALFo skyriaus pirm. F. Andriūnas iškeldamas velionies atiduotos tėvynei duoklės reikšmę.

Prie karsto garbės sargybą nešė ramovėnai. Karstas buvo padengtas Lietuvos vėliava. Sekančią dieną Šv. Andriejaus bažnyčioje klebonas kun. K. Sakalauskas asistuojamas kun. J. Regučio, emeritus klebono, ir kun. Senutos atlaikė egzekvijas. B. Budriūno gedulingas mišias vargonais palydėjo Vyt. Matonis, kurio stiprus balsas gražiai ir p a g a u nančiai skambėjo, itin įspūdingai atlikta — Kaip skausmas Tau širdį krūtinėje suspaus . . . Maironio ž., Sasnausko komp. Po pamaldų velionis buvo palydėtas į Prisikėlimo kapines, kur pirmosios pavasario žibuoklės sutiko retą svečią, kur drauginga Amerikos žemė priglaudė Lietuvos karį savanorį, karo invalidą. Velionies dukrelė Laima visus dalyvius pakvietė į šermenų pietus.

Su velioniu Broniu Tvarkūnu Philadelphijoje pasibaigė Lietuvos karių savanorių, karo invalidų karta. Tai reikšminga aplinkybė, primenanti, jog savanorių pasiaukavimas įgalino atstatyti Nepriklausomą Lietuvą ir duoti mūsų tautai n e p riklausomą gyvenimą, sužydėjusį nepaprastu gajumu, atskleidžiusį tautos potencialą su gražiausiais talentais literatūros, meno, kultūros, ekonominio gyvenimo srityse, sustiprintą tautos sąmonę, ant kurios mes ir šiandieną toliau augame. Lietuvos Nepriklausomybės kovos išaugino naujus kovotojus 1941 metais, 1946-1952 metais ir kai išmuš valanda ateis nauji kovotojai dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo. Tai atmintinas ir gražiausias palikimas jaunajai kartai. Berdami draugingos Amerikos žemės grumstą ant velionies Broniaus Tvarkūno karsto, visi reiškė velioniui gilią pagarbą su malda, kad Visagalis duotų ramybę jo sielai. Likusiai velionies dukrai Laimai-Danutei visų nuoširdus linkėjimas stiprumo ir ištvermės. Pabaigai visi giedojo Marija, Marija . . . ir Lietuva Brangi . . . **(fa)**

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Išėjo iš spaudos

• **LIETUVIAI TAUTININKAI KOMUNISTŲ KANKINIAI.** Tautininkai, neolituanai, jaunalietuviai, santariečiai. Redagavo: A. Kerulis, Juozas Prunskis, M. Valiukėnas. Knygos viršelis ir aplankas Ados Sutkuvienės. 192 psl. Iliustruota kankinių nuotraukomis. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje. Išleido Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba 1988 m.

• **Anastazija ir Antanas Tamošaičiai. LITHUANIAN SASHES.** Liuksusinis spalvotų lietuviškų juostų albumas 316 psl. kietais viršeliais, kaina Kanadoje 50 kan. dol. ir JAV bei kitur 44 JAV dol. įskaitant pašto išlaidas. Išleido The Lithuanian Folk Art Institute, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada. Lithographed by Danaitis Associates Inc.

• **Marija Karalevičiūtė-Butkienė. NORIU GRĮŽTI PRIE NEVĖŽIO.** Eilėraščiai. Spaudai parengė, viršelį ir vinjetes piešė Paulius Jurkus. Išleido Vacys Butkys. Spaudė Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N. Y. 120 psl. minkštais viršeliais. Knyga gaunama pas leidėją V. Butkį, 56 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y. 11024.

• **Matilda Strimaitytė-Mėlienė. CROSS IN THE ARCTIC.** Lithuanian Woman Survives the Gulag. Vertė iš lietuvių kalbos Nijolė Beleška Gražulis. 182 psl. Išleido Stasio Butkaus šaulių kuopa Detroite. Viršelis Petro Aleksos. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje.

• **Leonardas Andriekus. BALSAI IŠ ANAPUS.** Eilėraščiai. 128 psl. Išleido Šv. Kazimiero lietuvių pranciškonų provincija Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti. Spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyn, N. Y. Kaina 8 dol.

• **Anatolijus Kairys. VIENA ŠIRDIS.** PLB švietimo komisijos 1985 m. premijuotas romanas. Viršelis Tomo Leipaus. Išleido LB Švietimo Taryba. Spaudė Draugo spaustuvė. 192 psl. kaina 7 dol.

• **Anatolijus Kairys. ŽALČIO SAPNAS.** Novelės ir feljetonai. Pirmoji novelė "Laiptai į save" premijuota 1986 m. Dirvos konkurse. Viršelis Tomo Leipaus. 120 psl. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Kaina 5 dol. Išleido Lietuvių Literatūros Bičiuliai, P. O. Box 29060, Chicago, Ill. 60629.

ALT S-gos CICERO SKYRIAUS 30 METŲ SUKAKTIS

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Cicero skyrius įsteigtas 1958 m. gegužės 23 d., šiemet atšventė 30-čio veiklos sukaktį. Minėjimas įvyko gegužės 15 d. Dalyvavo nariai ir kviesti svečiai.

Skyriaus pirmininkas, inž. J. Variakojis maloniai pasveikino narius, svečius, pravedė mirusių narių pagerbimą. Pirmininkauti pakvietė St. Liepą, o sekretoriauti — A Juškevičių. Pereito susirinkimo protokolą perskaitė Jūratė Variakojienė, protokolas priimtas be pataisų.

Skyriaus veiklos pranešimą pateikė pirmininkas. Pirmiausiai konstatavo faktą, kad Cicero kolonijos gyventojams keičiantis ir lietuviams į užmiesčius išsikėlus, skyriaus nariai gyvena net 130 m. nuotoliu. Betgi nežiūrint to, skyrius gyvas ir veikia. Valdyba yra padariusi kelis akistatinius posėdžius ir reikalui esant palaiko ryšį telefonu. Nariai prenumeruoja, skaito tautinės minties spaudą. Skyrius palaiko ryšį su Sąjungos centro valdyba, kasmet atiduoda jai priklausomą mokestį, gauna Sąjungos informacinius raštus, į kuriuos atitinkamai reaguoja. Skyrius yra delegavęs atstovą į ALTos skyrių A. Juškevičių, kuris jau eilė metų sėkmingai vadovauja skyriui.

Inž. J. Variakojis, pranešimą baigęs, padėkojo valdybos nariams: inž. K. Biskui, Z. Šefleriui už malonų bendradarbiavimą ir visos valdybos vardu atsistatydino. Naujos valdybos sudarymas kiek užtruko, bet su mažu narių pakeitimu vis dėlto buvo sudaryta. Pirmininkas inž. K. Biskis, vicepirm. inž. J. Variakojis, ižd. Z. Šefleris, sekr. S. Žemaitienė.

Skyrius, sukakties proga, paskyrė aukas Dirvai — 100 dol., Lietuvos Nepriklausomybės fondui — 50 dol., ALT S-gos centro valdybai 90 dol., ALT S-gos seimui 50 dol., ALTai 50 dol.

Skyriaus veiklos apžvalgą padarė inž. J. Variakojis. Pasakė, kad Cicero skyrius buvo įsteigtas inž. E. Bartkaus, ano meto ALT Sąjungos pirmininko, ir inž. J. Jurkūno iniciatyva. Pasidžiaugė jų abiejų dideliu tautiniu idealizmu ir ryžtu veikti, savo tautos labui. Išvardino pirmuosius skyriaus narius, jie buvo: inž. G. Biskis, F. Bobinas, J. Činkus, Ing. Ramonienė, J. Šulaitis, dr. K. Sruoga, J. Vasaitis, inž. J. Variakojis ir kiti, viso 13 narių. Pirmąją valdybą sudarė: inž. Variakojis — pirm., inž. G. Biskis, J. Činkus, J. Šulaitis, J. Vasaitis. Revizijos komisiją: F. Bobinas, A. Mockus, dr. K. Sruoga. Trisdešimtmečio veiklos bėgyje pirmininkavo: inž. J. Variakojis, Br. Vasys, J. Šulaitis, J. Vasaitis, G. Valantinas, Pr. Kašiuba, inž. G. Biskis. Pastebėjo, kad skyrius išgyveno net kelis "sausros" metus. Betgi Pr. Kašiubai pirmininko pareigas perėmus, skyrius atsigavo ir išvystė pasigėrėtiną veiklą. Organizavo vakarus, išvykas, telkė pinigus veiklai. Pagerbė Tumą Vaižgantą jo gimimo šimtmečio sukakties proga, išleido jo kūrinį RIMAI-NERIMAI ir šį leidinį pateikė Chicagos Lituanistikos Pedagoginiam institutui, kaip mokslo priemonę. Pr. Kašiubos vadovaujama valdyba daug prisidėjo, pasidarbavo ir prie prezidento A. Smetonos gimimo šimtmečio sukakties minėjimo surengimo. Pav. valdybos vicepirm. Z. Juškevičienė, M. Pėteraitienei talkinant, surinko aukų 1,000 dol. Dirvos pastatui sudegus ir Pr. Kašiubai finansiniam vajui pirmininkaujant, skyrius stropiai įsijungė į talką. (Kaip žinia, buvo surinkta net virš 20,000 dol. aukų Dirvai).

Pr. Kašiubos vadovaujamą valdybą sudarė: vicepirm. Z. Juškevičienė, ižd. J. Činkus, sekr. D. Liepienė. Inž. G. Biskiui ir inž. J. Variakojui pirmininkaujant irgi buvo plečiama veikla.

Skyriaus sukakties proga, skyrių žodžiu sveikino: inž. E. Bartkus, inž. J. Jurkūnas, P. Buchas — Tautinės sąjungos valdybos vicepirmininkas. Sveikintojai linkėjo skyriui ir toliau tvirtai žengti, puoselėti tautinę idėją ir budėti Lietuvos laisvės sargyboje.

Inž. J. Jurkūnas, nenuilstamas Tautinės sąjungos veikėjas pateikė dabarties politinių įvykių apžvalgą. J. Jurkūno paskaita sujudino klausytojus, iššaukė gyvas diskusijas, pasisakymus. Pareikštos sugestijos ir padaryti siūlymai Seimui.

Po oficialios programos vyko vaišės, kurias pateikė ir maloniai svečius vaišino namų šeimininkai, Juškevičiai ir Variakojai, o Kęstutis Biskis visus gaivino tauriais gėrimais. Sukaktuvinį tortą prapjauti buvo pakviestas E. Bartkus, kaip šio skyriaus steigimo vienas iniciatorių. Nuotaikingai sugiedota Ilgiausių metų Cicero skyriui. Dalyviai, po ilgos kelionės ir ne trumpai užtrukusios oficialios programos, vaišinos ir drauge gerėjosi plačia Michigano ežero panorama.

Z. Juškevičienė

ALT S-gos Cicero skyriaus 30 metų sukaktį švenčiant. Sėdi iš kairės: inž. J. Jurkūnas, S. Žemaitienė, Z. Juškevičienė ir inž. E. Bartkus. Stovi: A. Juškevičius, Bučienė, Z. Šefleris, J. Žemaitis, Gr. Musteikienė, E. Valiukėnienė, Jurkūnienė, inž. G. Biskis, P. Buchas, inž. K. Biskis, inž. J. Variakojis.

A.A. ANTANAS REVENTAS

Š. m. gegužės 11 d. Floridoje sunkios ir ilgos ligos iškankintas mirė Antanas Reventas, buv. Nepriklauso m o j e Lietuvoje Pionocentro Kauno skyriaus ilgametis direktorius.

Velionis gimė 1905. I. 23 Mastaičių km., Garliavos vals., Kauno apskr. 1925 m. baigė pieninkystės kursus ir buvo paskirtas pieninės vedėju. Pasireiškė geru pienininku ir organizatoriu. Pienocentro pakviestas į Kauną didesnėm pareigom — krautvių, užkandinių, o vėliau pieninės skyriaus direktorium. Stiprios sveikatos ir energijos siekė aukštojo mokslo: baigė suaugusiųjų gimnaziją, studijavo VDU Technologijos fakultete, profesijoje tobulinosi užsienyje, o vėliau persikėlęs su šeima į JAV baigė New Yorke City Community College.

Lietuvoje aktyviai dalyvavo kooperatinėje veikloje. Organizavo pieninių ir kontrolasistentų draugiją ir joje pirmininkavo, dalyvavo "Valgio", "Sodybos" bendrovių valdybose. Tarnyba Pienocentre irgi reikalavo didelės atidos ir sumanumo. Pav., per Kauno pieninę perėjo per 19 milijonų kg. pieno ir jis įvairiuose pavidaluose (sviestas, grietinė, pasterizuotas pienas, sūriai, varškė, kefyras, jogurtas, valg. ledai, pieno šampanas ir pan.) buvo pateikiami gyventojams. Veikė 10 krautuvių, didelis transportas ir pan.

1944 m. A. Reventas su šeima pasitraukė į Vokietiją, o iš ten į JAV. Jo žmona buvo labai aktyvi talkininkė ir šeimos vadovė. Išaugino tris sūnus, kurie buvo išmokslinti, ir motinos įtakoje sukūrė lietuviškas šeimas.

Man labai sunku minėti nekrologe artimus bendradarbius, su kuriais sutartinai dirbant pavyko sukurti stiprią, pasaulinės veiklos Pienocentro Sąjungą, pajėgusią prisidėti darbu ir lėšomis, steigiant kooperatines ir kooperatinio pobūdžio bendroves ir įmones kaip "Lietuvos Baltijos Lloydą", "Valgį", "Sodybą", "Lietuvos Muilą", "Šepetos durpyną", "Stalių" ir kt.

Savo šeimos vardu reiškiu gilią užuojautą našlei Bronei, parodžiusiai nepaprastą energiją ir pasiaukojimą, globojant sunkiai sergantį vyrą, ir sūnums su šeimomis.

Ilsėkis ramybėje, mielas Antanai.

Buv. Pienoventro valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius

J. Glemža

FOOT PRESS OPERATORS

FOURSLIDE SET UP PERSON

FULL OR PART TIME. EXPERIENCED PREFERRED, BUT WILLING TO TRAIN THE RIGHT PERSON. FULLY PAID INSURANCE. STEADY WORK, AND PENSION PLAN.

APPLY IN PERSON AT

GEMCO MANUFACTURING CO.

AIRCRAFT ROAD

SOUTHINGTON, CT. 06489

(15-24)

AUTO TECHNICIANS

We have just added 10 new bays at our Oldsmobile, VW, Volvo Service Center and now have immediate openings for General Auto Mechanics, Wheel Alignment Mechanics, Engine Diagnostician; Tune-Up Specialist, and Pa. Inspection Mechanics. These are permanent full time positions. We offer an excellent pay plan and company benefits package with the opportunity to advance with one of the most respected dealerships in the area. Vacation time at your present job can be considered as part of your new employment package. For a confidential interview, please fell free to call Bruce Jablon at:

(215) 949-2500
between 7am-6pm,
Mon. to Fri.
PITCAIRN
OLDS, HONDA, VW, VOLVO
US Rte. 1
Langhorne Pa.

Auto Parts and Service Center specializing in Volvo parts and service sales — 25 years in business — 6 lifts 6,000 square foot shop — $50,000.00 and inventory, $2,500.00 per month rent — rear 3950 N. Broad St., Philadelphia, Pa. 19006. Call Kim (215) 947-6363 10:00 am — 1:00 pm. Serious inquires only.

(23-25)

TOOL AND DIE MAKERS

At the Budd Company, we're committed to the future of automotive transportation. Right now, the following positions are available in our Detroit Stamping Plant.

Journeyman die makers have job stability because of our long term contracts and we can offer $15.48 per hour after 60 days. COLA, a 5 percent afternoon shift premium and a 7 1/2 percent midnight shift premium. Overtime is also available.

We can offer competitive compensation including: generous automotive fringe benefits, tuition reimbursement, medical, and the opportunity to work on diverse projects. Please apply in person or submit your resume for more information.

THE BUDD COMPANY
12141 Charlevoix
Detroit, MI 48215
Equal Oppt'y. Employer m/f

TOOL AND DIE SUPERVISOR

The Budd Company has an immediate opening for a Tool and Die Supervisor. You must be a Journeyman and have supervisory experience in die construction and tryout. We are looking for an individual with ambition and a proven record of career progression. Apply in person or send resume to:

THE BUDD COMPANY
12141 Charlevoix
Detroit, MI 48215

Equal Opportunity Employer

Taupos valdyba. Sėdi: V. Maurutis, D. Ramonienė, R. Jahnson - OLCU atstovas ir pirm. V. Stankus. Stovi: A. Rukšėnas, E. Marcinkevičius, V. Urbaitis ir B. Steponis

"TAUPOS" KOOPERATYVAS LIETUVIŲ GERBŪVIO TARNYBOJE

Lietuvių kredito kooperatyvas "Taupa" Clevelande š. m. birželio 10 įžengė į penktuosius darbo metus jau su 5.5 mil. dolerių aktyvo ir su 640 narių. Kooperatyvas, įsikūręs nuosavuose namuose ir savo pradiniame skyriuje Dievo Motinos parapijos svetainės patalpose, atlieka visas bankines operacijas. Nekilnojamo turto paskoloms išduota 3.5 mil. dol. Taupytojams per ketverius metus išmokėta dividento per 400.000 dol.Dividentai yra aukštesni, negu bankuose ar taupymo-paskolų institucijose. Paskolos duodamos žemesniu procentu. Visos informacijos teikiamos atsilankius į kooperatyvo įstaigas. Visos tapymo sąskaitos apdraustos Federalinės valdžios agentūroje iki 100,000 dol.

Šiuo metu "Taupoje dirba 5 tarnautojai: 2 pilną laiką ir 3 trumpesnes valandas. Vasarai priimta viena studentė Ina Šilgalytė. Žodžiu, šis Clevelando kredito kooperatyvas, nors ir pavėluotai įsijungęs į lietuvių ekonominio gerbūvio kėlimą, tapo lietuvių stipri finansinė institucija, kuri patarnaudama saviesiems, taip pat remia lietuvišką veiklą, švietimą ir spaudą. Kooperatyvo vedėjas Vytautas Staškus norėtų matyti, kad ir įvairūs lietuviškieji fondai bent dalį savo pinigų laikytų lietuvių kredito kooperatyvuose. Kultūrai bei švietimui parama, ateinanti iš dviejų šaltinių būtų dar efektingesnė. "Savi pas savus" principas čia įgautų ryškią prasmę..

Bendrai, JAV-se kredito kooperatyvų sąjūdis yra labai stiprus. Kredito kooperatyvai vien per pereitus metus paaugo 10%, o taupymo ir paskolų institucijos paaugo 7%, bet turėjo 6.8 bil. nuostolių. Visų kredito kooperatyvų, apdraustų Federalinės valdžios agentūroje, uždarbis per pereitus metus buvo tvirtas 13.5%, arba, tai piningais išvertus, būtų 1.43 bilijono dol.

National Credit Union administracija (NCUA) pirm.. Roger W. Jepsen, NCUA New laikraštyje gegužės mėn. numeryje praneša, kad kredito unijos, turinčios apdraudą Federalinėje agentūroje, turi 50.1 mil. narių ir yra ypatingai gerai vedamos. Kaip žinoma, Ohio kredito kooperatyvai turi 2.3 mil. narių su 6 bilijonais kapitalo.

"Taupa", prieš ketverius metus pradėjusi savo darbą specialiai įrengtame kambaryje Dievo Motinos parapijos svetainėje, dar ir dabar ten bankinius patarnavimus atlieka kiekvieną sekmadienį po lietuviškų 10 v. r. pamaldų, o paprastomis darbo dienomis, išskyrus pirmadienius, savo pastate, 767 East 185 St., tel. (216) 481-6677.

"Taupos" augimas rodo entuziastingą lietuvių pritarimą ir pasitikėjimą. Ji iš savo pusės nariams atlieka eilę patarnavimų, kurių veltui kitur negalima gauti: elektros, dujų, vandens sąskaitų apmokėjimas, piniginės perlaidos, kelionės čekiai, formų gavimas norint iškviesti savo artimuosius iš Lietuvos, padėti gauti Buckey Golden card — vyr. amžiaus žmonėms, bilietai į š. m. Kanados didžiuosius lietuvių renginius ir t.t.

Dažnai girdimi posakiai: "Savi pas savuosius" bei "Mūsų tikslas — ne pelnas, bet sąžiningas patarnavima's' — Clevelando "Taupoje" virsta vertinga finansine ir socialine realybe.

Jungdamiesi į kredito kooperatyvą ne tik stiprinate savo ekonominį gerbūvį, bet ateinate į talką įvairioms, taip reikalingoms mūsų lietuvių gyvenimo būtenybėms. **(VR)**

• **Taupos kredito kooperatyvo** centrinė įstaiga bus uždaryta liepos 3 d. (šeštadienį) ir skyrius Dievo Motinos parapijos patalpose, bus uždarytas liepos 3 d. (sekmadienį).

Taupa

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:
Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuošimčius Už:
Taupymo Saskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Sąskaitą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:
Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui,
Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks,
Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas,
Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios *** apdrausta iki $100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščinis

ŽUVUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Atiduodant pagarbą žuvusiems dėl Amerikos ir Lietuvos laisvės, gegužės 29 d. Brocktone suorganizuota plati programa, kuri buvo trijų dalių. Pirmąją jų sudarė pamaldos šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, kurias atnašavo ir turiningą bei taiklų pamokslą pasakė vysk. Antanas Deksnys iš Vakarų Vokietijos, organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis. Vyskupas savo pamoksle priminė žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklą iš akmenų, surinktų iš tų Lietuvos laukų, kuriuose vyko kovos dėl laisvės. Tą paminklą sugriovė naujas Lietuvos okupantas, bet jis išliko lietuvių širdyse, nes nėra didesnės aukos, kaip auka už laisvę.

Antroji minėjimo programos dalis vyko tuoj po pamaldų prie Tukio paminklo, kuris pastatytas žuvusiems antrajame pasauliniame kare Brocktono lietuviams. Ten iškeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos, sugiedoti abiejų šalių himnai, padėta gėlių puokštė, susikaupta maldoje, kurią pravedė klebonas kun. Petras Šakalys. Ir šioje pagerbimo dalyje dalyvavo vysk. Antanas Deksnys.

Abi šias pagerbimo dalis suorganizavo Brocktono Lietuvių Taryba, kurios pirmininku yra Romualdas Bielkevičius.

Trečioji pagerbimo dalis vyko iškilmingų pietų forma Sandaros salėje. Ją suorganizavo ALT Sandaros 24-oji kuopa, kurios pirmininkų yra adv. William Pribušauskas. Dailininkės Anastazijos Tamošaitienės audiniais, paveikslais ir žemėlapiais gražiai dekoruotos salės viduryje buvo stalas su lietuvišku koplytstulpiu ir dviem žvakėm. Pagerbimas pradėtas vėliavų įnešimu, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, uždegtos žvakės ir padėta gėlių prie koplytstulpio, kuris sudarė lyb simbolį kapų, supiltų nepasiekiamose kovos vietose ar ištrėmime. Susikaupus maldoje už žuvusius, kurią pravedė klebonas kun. Petras Šakalys, vysk. Antanas Deksnys savo trumpoje kalboje lietuviškai ir angliškai pabrėžė, kad lietuviai žuvo ir tebežūsta ne tik dėl Lietuvos, bet taip pat ir dėl kitų tautų laisvės. Lankant antrojo pasaulinio karo kapines Vakarų Vokietijoje, Italijoje ir kitur, jam teko užtikti daug kapų lietuviškomis pavardėmis.

Po šios programos, kurią paruošė ir pravede Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis, vyko lietuviški pietūs, pagaminti Onos Eikinienės ir jos talkininkių.

LAISVĖS VARPO RUDENS KONCERTAS

Kasmet Laisvės Varpas surengia du aukštesnio lygio koncertus, kurių vienas vyksta pavasarį, o kitas rudenį. Toks šių metų rudens koncertas vyks rugsėjo 25 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje. Programą atliks sol. Audronė Gaižiūnienė (sopranas) iš Chicagos, sol. Benediktas Povilavičius (bosas) iš Bostono ir pianistas dr. Saulius Cibas iš Bostono.

★

Laisvės Varpas — vieninteli lietuvių radijo programa Bostono ir apylinkės lietuviams, perduodama sekmadieniais 9-10 val. ryto iš radijo stoties WCAV — FM 98. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402, telefonas (617) 586-7209.

MACHINIST: 1st class. Minimum of 10 years experience. Self starter and problem solver who can work with little supervision. Job shop experience preferred. Must be US citizen. Jig mill and V.T.L. experience a plus. Call Precision Machining after 9 am for appointment 401-785-2800. (23-25)

MACHINE OPERATORS: Progressive company seeks individuals to operate lathes, millers, drill presses, etc. in an aircraft quality machine shop. Experience in a precision machining environment is preferred but will train individuals combining an aptitude for detailed work with an eagerness to learn. Excellent benefits. Apply in person: Aero Space Engineering, Inc., Rte. 104, Farnum Pike, Smithfield, RI 02917, 401-231-1310. (23-26)

MACHINIST
BOLT OPERATORS
Excellent opportunity for an experienced set up person on Waterbury and National cold forming machines. Must have a willingness to work on your own with limited supervision. We offer a competitive hourly rate plus benefits. Apply at:
INNOVATIVE PRODUCTS, INC
500 Van Epps Rd.
Cleveland, Ohio 44131
216-661-1608
(23-25)

JEWELRY
EXPERIENCE THE DIFFERENCE
T. Sardelli & Sons, a leader in fine jewelry, has the following full time positions available:
●HAND TORCH SOLDERERS
Experienced with hard or soft solder. We will train qualified, experienced set up and charge people interested in learning hand soldering
●STONE SETTERS
We are located in the Huntington Industrial Park, right off Rte. 10 and on a major busline. Please apply at:
Sarde
T. SARDELLI & SONS INC.
195 DUPONT DRIVE
PROVIDENCE, RI 02907

★★★★★★★★★★★★★★
PROFESSIONAL MANAGERS
FULL TIME/PART TIME
LEADING U.S. MULTI MILLION DOLLAR INTERNATIONAL CORPORATION IS SEEKING SIX INDUVIDUALS WHO SPEAK FLUENT LITHUANIAN. FULL TRAINING PROVIDED AND COMPREHENSIVE BENEFIT PACKAGE.
FOR CONFIDENTIAL INTERVIEW PLEASE CALL
MR. KISSINGER AT
(404) 454-5600
(ATLANTA)
1-800-888-8804
(OUTSIDE ATLANTA)

MELT SHOP PERSONNEL
Experienced personnel needed for our melt shop. Electric arc furnace steel melting, pouring crane and utility positions. Apply in person:
McCONWAY & TORLEY CORPORATION
KUTZTOWN FOUNDRY DIV.
230 Railroad Street
Kutztown, PA 19530
(215) 683-7351
Equal Opportunity Employer

FILATELIJA

Nr.5 *Antanas Bernotas*

JAV gegužės 14 d. išleido 45 centų oro pašto ženklą aviacijos pionieriui Samuel Langley pagerbti. Piešinyje parodytas jis pats ir jo sukonstruotas lėktuvas.

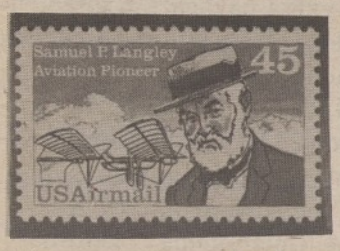

Samuel Pierpont Langley (1843-1906) gimė Roxbury, Mass., kur ir pradėjo mokytis. Domėjosi astronomija, vėliau aviacija. Dirbo kaip profesorius Allegheny observatorijoje Pittsburge. Išrado aparatą bolometer matuoti saulės spindulių radiaciją dideliuose aukščiuose. Labai domėjosi skraidymu ir kartu su Charles Manly buvo sukonstravęs kelius skraidymo mašinų modelius. Tačiau jo sukonstruota mašina 1903 m. kelis kartus nepajėgė pakilti į orą, ką netrukus padarė broliai Wrights Kitty Hawk vietovėje.

— — —

ANGLIJA išleido keturių pašto ženklų seriją žymiems anglų mokslininkams paminėti. Čia dedame 31 peno pašto ženklą fizikui Isaac Newtonui pagerbti.

Sir Isaac Newton (1642-1727) gimė Lincolnshira grafystėje ūkininko šeimoje. Mokėsi Trinity kolegijoje ir Cambridge universitete. Jis žinomas kaip vienas didžiausių mokslininkų — fizikas, mechanikas, matematikas, astronomas, nu-

statęs planetų gravitacijos dėsnius, tyrinėjęs šviesos spindulius, išvystęs aukštąją matematiką. Tais visais klausimais parašė keletą stambių tyrinėjimo darbų. Nuo 1701 m. jis buvo Cambridge universitete fizikos-matematikos katedros profesorium. Nuo 1669 m. gyveno Londone ar Kensingtone, kur ir pasimirė.

— — —

SINGAPURAS (angliškai Singapore) išleido pašto ženklus su gražesniais krašto vaizdais. Čia dedame 10 centų pašto ženklą, kuriame parodytas Singapuro miesto vaizdas (skyline).

Pats Singapuras yra sala, kuri randasi pačiame Malajų pusiasalio pietiniame gale ir su gretimomis salelėmis užima 225 kv. mylių plotą. Kolonija britų buvo įkurta 1819 m. ir priklausė Straits Settlements Malajų junginiui. Singapuras yra labai svarbioje strateginėje vietoje pakeliui į Kiniją ir Japoniją. Antrojo Pas. karo metu buvo užimtas japonų. Nuo 1946 m. atskira britų kolonija ir nuo to laiko pašto ženklus išleidžia savo vardu. Kolonijoje ir mieste gyvena virš 2 milijonų mišrios kilmės gyventojų.

— — —

Vakarų VOKIETIJA išleido kelis pašto ženklus su žymiomis moterimis. Čia dedame 80 pfenigių pašto ženklą su Clara Schumann.

Clara Schumann, gim. Wieck (1819-1896) gimė Leipzige pianisto Friedrich Wieck šeimoje. Teturėdama 9 metus jau turėjo viešus piano koncertus. Vėliau su koncertais keliavo po įvairius Europos kraštus. 1840 m. ištekėjo už kito žymaus vokiečių kompozitoriaus Roberto Schumanno. Nuo 1872 m. vadovavo piano klasei Frankfurto konservatorijoje. Sutvarkė ir išleido savo mirusio vyro muzikos kūrinius.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• LIEPOS 10 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

• LIEPOS 24 D. Pensininkų Klubo gegužinė.

• LIEPOS 31 D. Ramovėnų gegužinė ežero pakrantėje.

• **RUGSĖJO 11 D. Ohio Tautos Fondo atstovybės popietė Lietuvių Namuose.**

• SPALIO 8-9 D. Tradicinės Lietuvių Dienos. Visos organizacijos prašomos tuo laiku nerengti jokių parengimų. LB Clevelando apyl. valdyba.

• SPALIO 8 D. Pabaltiečių vakaras. Rengia ALT, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• LAPKRIČIO 5 D. Lietuvių Namų metinis balius.

• LAPKRIČIO 19 D. L.K. V.S. Ramovė — kariuomenės minėjimas.

GOVERNMENT JOBS $17,840 to $69,485. Immediate Hiring! Call JOB CENTER 1-518-459-3611, Ext. G 581014 for Federal List 24 Hrs. (22-25)

MANUFACTURING

A-LINE PLASTICS, a significant automotive supplier with 50 injection molding machines and an extensive assembly and decorating facility has openings for management and professional personnel due to an expansion program resulting in an upgrading of its staff.

MOLDING SUPERINTENDENTS

These positions report directly to the Plant Manager. Individuals in this position have full responsibility for the entire operation of a given shift in the Molding Department. Candidates must have a minimum of 10 years experience in injection molding, be self-starters, aggressive and possess innovative ideas. Salary range to mid $30's dependent on level of experience.

PROCESS ENGINEER

This position reports directly to the Plant Manager. Candidate must possess a strong background in injection molding preferably in a supervisory capacity. Responsibilities include trouble shooting new molds, assisting in research and trouble shooting of alternate or new materials and other related functions.

Please send resume along with salary requirements identifying the position of interest to:

A-LINE PLASTICS
40300 PLYMOUTH ROAD
PLYMOUTH, MI 48170
Attention: Personnel Manager

(23-24)

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

• **PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.**

• **Rūta Gaidžiūnaitė-Gamber,** kaip Realtor nuo 1987 metų pilną laiką dirba **CENTURY 21, Launders and Ass'n, Inc.,** Mentor, Ohio. Ji rūpestingai patarnauja norintiems savo namus ar kitokias nuosavybes parduoti ar keltis į kitas geresnes vietas ir ten pirktis.

Skambinti įstaigos telefonais: 255-1111 arba 951-8101 dienos metu, o vakarais į namus 585-7280.

Jei norite greit parduoti ar pirkti nuosavybę investavimui, atostogoms ar nuolatiniam apsigyvenimui Lake Worth, Palm Beach, Juno Beach ar Jupiter-Tequesta, Fla., apylinkėse, skambinkite Era Realtrust Properties Inc., Algis Petrulis. Tel. 407-622-5000 arba vakarais 407-747-5946. (20-24)

HELP WANTED

Custodian couple for Jewish Synagogue, Cleveland Hts. area, live in on premises. Private suite, all utilities. Must be handy. Salary negotiable. Must have good character references. We wont some one looking for a permanent long time relationship. Call: 439-5785 for appointments, for interview. Ask for Philip Greenberg.

• **Strawberies,** Twin Creek Acres, 2299 Haines Rd., Madison. Phone: 428-4273. (22-23)

FOR RENT

Lake Shore & East 185 area. Modern, large 2 bedroom appartement. Carpeted. Appliances. Air cond. Garage available. No children, no pets. Lease $325.00. Phone: 338-3205. (22-29)

HELP WANTED

BraeView Manor Health care facility, Euclid, Ohio.

I now hiring RN's, LPN's, certified Nursing assistants, house keeper, cooks — porters, and laundry personal. Stop by between 11:00 a. m. — 4:00 p. m. to fill out an appclication.

BraeView Manor
20611 Euclid Ave.

Free Eye Examination with Purchase of Eye Glasses

Eyes examined by Dr. S. W. Bannerman

J. F. OPTICAL

6428 St. Clair Ave. 361-7933 — 775 E. 185 St. 531-7933

MATAS Realtors

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS
— Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr., William J. Jakubs Jr. ir Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

• **Dr. Stepas Matas**, nuvykęs tarnybiniais reikalais į Europą, sunkiai susirgo ir gydomas jau antrą savaitę Diuseldorfo ligoninėje, Vokietijoje. Linkime greitai pasveikti.

• **Solistė Aldona Stempužienė** pakviesta dėstyti dainavimą Cleveland Music School Settlement.

Ši muzikos mokykla švenčia 75 metų jubiliejų. Ji buvo įsteigta 1912 metais su 50 mokinių. CMSS buvo pasiryžimas aklos muzikės Almeda Adams. Ji įsteigė mokyklą, kuri buvo prieinama visiems norintiems mokytis muzikos, nežiūrint amžiaus, finansinių išteklių.

Su pagalba įvairių klubų ir turtingų Clevelando šeimų CMSS išsivystė į labai gyvą instituciją. Šiuo metu ją lanko 5000 studentų su skyriais Clevelando priemiesčiuose.

Fakulteto skaičius siekia 170, kuriam priklausė daug žymių muzikų. Jų tarpe ir lietuviai: pati pirmoji buvo Birutė Smetonienė, Andrius Kuprevičius, Jonas Švedas, Antanas Smetona. Šiuo metu fortepioną dėsto Kristina Kuprevičiūtė.

A.A. Antanas Mikoliūnas

• **Aleksandra Mikoliūnienė**, Clevelande, a. a. savo vyro **Antano Mikoliūno** dešimties metų mirties prisiminimui, Dirvai paremti atsiuntė auką 100 dol. Ačiū.

• **Dainai Mataitei** š. m. gegužės 29 d. John Carroll Universiteto iškilmėse buvo suteiktas bakalauro — Bachelor of Science laipsnis. Ji tą laipsnį atsiekė aukštais pažymiais per trejus metus ir nuo pernai rudens studijuoja odontologiją Clevelando Case Western Reserve Universitete. Savo darbštumu ir pareigingumu studijose Daina šį pavasarį iškopė į 4-ją vietą savo klasėj. Dainos atsiekais džiaugiasi tėvai — dr. Stepas ir dr. Giedrė Matai ir visi artimieji.

• **Dr. Nelė ir Gerardas Juškėnai** buvo nuskridę pavasario atostogoms į Barbados salą. Dr. Juškėnienė ten klausė kūdikių anestezijos seminaro paskaitas. Sala pasižymi švelniu klimatu ir vietinių žmonių svetingumu.

• **Aida Nerija Bublytė** gegužės 3 d. baigė Notre Dame Academy Clevelande. Gimnazijoj aktyviai reiškėsi įvairiuose klubuose ir buvo jų valdybų narė. Šiais metais taip pat baigė Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą. 12 metų lituanistinę programą baigė su aukštais pažymiais. Aktyvi skautė ir ateitininkė. Šiuo meu vadovauja skaučių Liepsnelių grupei Neringos tunte. Baigusi Gintaro Mokyklą ir šių metų Tautinėj Skautų stovykloj vadovaus paukštytėm. Yra moksleivių ateitininkų Maironio kuopos Clevelande pirmininkė. Eilę metų Dievos Motinos parapijos Jaunimo Mišių vadovė. Čiurlionio ansamblio kanklininkė ir Grandinėlės tautinių šokių grupės šokėja. Rudenį pradės studijuoti socialinius mokslus.

• **Gerardas Juškėnas** nuo 1971 m. pastoviai dalyvauja tarptautinėse spalvotųjų skaidrių parodose. JAV foto mėgėjų sąjunga — Photographic Society of America (PSA) tokių varžybų dalyvius atžymi. PSA G. Juškėnui š. m. gegužės 27 d. suteikė "Award of Merit — Four Star Exhibitor" titulą. Tam atsiekti buvo priimtos 79 skaidrės 323 kartusPSA pripažintose tarptautinėse parodose.

PSA kasmet parenka skaidres "PSA's Tops in Photography" r i n k iniui. Trečius metus paeiliui G. Juškėno skaidrės buvo parinktos tokiam "Tops" rinkiniui. Pastaroji skaidrė yra Tops 1988 m. XXXVII ketvirtame rinkinyje. PSA sąjungai priklausą foto mėgėjų klubai nuomoja šiuo rinkinius demonstravimui savo susirinkimuose.

G. Juškėnas priklauso Cleveland Photographic Society klubui, kuris pernai atšventė 100 m. veiklos sukaktį. Jis yra "Through The Darkroom Door" CPS biuletenio administratorius ir CPS patikėtinių tarybos narys.

• **Danutė E. Gaižutytė-Stankuvienė**, dantų gydytoja, persikėlė į naują darbovietę — Mentor Square Building, 7423 Mentor Av., Mentor, Ohio 44060. Telefonas 951-1318.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos Clevelande šių metų abiturientai: R. Biliūnas, A. Bublytė, Vl. Taraška, R. Žiedonytė, J. Minkūnaitė, D. Šilgalis. V. Bacevičiaus nuotr.

Kapų puošimo dienoje grupė Clevelando ramovėnų aplankė Visų Sielų kapinėse mauzoliejų ir padėjo vainiką prie pirmojo Lietuvos respublikos prezidento a.a. Antano Smetonos ir jo žmonos kapo. V. Bacevičiaus nuotr.

Tėvynės Garsų vedėjas kalbasi su Grandinėlės šokėjais L. Biliūnu, D. Šilgliu, Sigute ir Aukse Bankaitytėmis ir R. Ardyte. V. Bacevičiaus nuotr.

APARTMENT FOR RENT

Lake Shore & East Park Dr. 1 bedroom, large living & dining room, very clean, appliances, air, garage. No pets. $215.00. Call: 241-0080. After 6:00 Phone: 481-4258.

KITCHEN HELP

Part-time, good for retires person. Downtown location. Call 566-9200, Ext. 235, between 11:00 a. m. and 2:00 p. m.

HOUSE FOR SALE

This home is located near the Lithuanian social center and church. And features, a screened in front porch. Formal dining room with beautiful corner cabinet all oak woodwork, plus cedar closet in down bedroom. Two car garage. Call: Mike Sikora Realty today for more information 951-0480 ask for Carol Kazlowski.

(23-24)

tėvynės garsai

SAVAITINĖ RADIJO PROGRAMA,
GIRDIMA SEKMADIENIAIS
6:00 — 7:00 VAL. VAKARO.

RADIJO STOTIS

wcpn 90.3 FM

Programos vedėjas Juozas Stempužis
4249 Lambert Road, Cleveland, Oh. 44121
Tel. (216) 382-9268

DIRVA

CHICAGOS LTN VALDYBA

Chicagos Lietuvių tautinių namų direktorių taryba turėjo savo posėdį birželio 7 d. Posėdyje dalyvavo ir valdybos nariai. Išklausyta Irenos Kriaučeliūnienės, kadenciją baigiančios valdybos vardu, pranešimas apie namų (pastato) dabartinį stovį bei naudojimąsi. Pasiaiškinta valdybos dienos rūpesčiai ir ėjimai.

Nominacijų komisijai (P. Buchas, S. Virpša ir J. Žemaitis) pasiūlys, į 1988 m. valdybą išrinkta: Irena Kriaučeliūnienė, Petras Buchas, Stasys Briedis, Oskaras Kremeris ir Eleonora Valiukėnienė.

Direktorių tarybos prezidiumas perrinktas — Jonas Jurkūnas, Mečys Valiukėnas ir Vitas Plioplys.

(mv)

• **John Kancevičius,** Lawrence, Mass., Dirvos bičiulis ir rėmėjas, daugelį kartų laikraštį parėmęs stambesnėm aukom, šį kartą vėl atsiuntė auką 399 dol. Nuoširdžiai dėkome už auką.

• **G. Kazlauskas,** Beverly Hills, Ca., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 40 dol. Ačiū.

• **Detroito Lietuvių Federalinė Kredito Unija KASA** bus **uždaryta** šeštadienį, liepos 3 d., ir pirmadienį, liepos 4 d.

RENGINIAI

ALT S-gos Los Angeles skyriaus poseiminis susirinkimas įvyko gegužės 29 d. Tautinių Namų viršutinėje salėje.

Pranešimus apie Seimą padarė Vytautas Šeštokas, kons. Vytautas Čekanauskas, inž. Antanas Mažeika ir Jonas Petronis. Pirmininkė Rūta Sakienė pranešė apie planuojamus renginius: gegužinę liepos 3 d. Tautos šventės minėjimą rugsėjo 11 d. Kalbėtoja pakviesta sutiko iš Chicagos atvykti ALT S-gos valdybos vicepirmininkė Vida Jonušienė. Metinis susirinkimas bus šaukiamas artimiausią laisvą sekmadienį.

Po susirinkimo, prie užkandžių ir atsigaivinimų, Seime dalyvavę dar ilgai dalinosi įspūdžiais — džiaugėsi puikiai pasisekusiu ir įdomiai praėjusiu dvidešimtuoju Seimu Daytona Beach, Floridoje. **(rs)**

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS LOS ANGELES SKYRIUS

š. m. liepos 3 d., sekmadienį,

TAUTINIŲ NAMŲ VIRŠUTINĖJE

salėje rengia

VIDURVASARIO ŠVENTĘ — GEGUŽINĘ PO STOGU.

Geri pietūs, baras, loterija, malonus pabendravimas. **Pradžia 12 val.** Įėjimas $8.00.

Visus kviečiame atsilankyti.

Rengėjai

SKAUTYBĖS FONDO DIDELĖ LOTERIJA

Šįmet Lietuvių Skautų Sąjunga mini savo 70-ties metų veiklos sukaktį. Ta proga rugpiūčio 14-24 dienomis prie Clevelando ruošiama VII-toji LSS Tautinė Stovykla, į kurią suvažiuos lietuviai skautai ne tik iš JAV, bet ir iš Anglijos, Australijos, Vokietijos ir kitų kraštų. Numatoma turėti apie 800 stovyklautojų.

Ta proga Lietuviškosios Skautybės Fondas ruošia didelę, turtingą loteriją, kurios dovanų paskirstymas įvyks Tautinėj Stovykloj. Loterijos bilietai jau išsiuntinėti LS Fondo rėmėjams. Kas jų negavo, prašome kreiptis į vietos LSF atstovus ir lietuvių skautų vienetus, arba tiesiog į LSF 17 Tyler Rd., Lexington, Mass. 02173. Tel. (617) 861-1465.

Laimės išbandymas kainuoja tik vieną dolerį, o skautybei tai didelė parama. Apsimokėdami už gautus loterijos bilietus, juos platindami ir pirkdami, prisidedame prie Tautinės Stovyklos ruošimo ir Skautų Sąjungos jubiliejaus paminėjimo. Nelikime neišbandę savo laimės! **(kn)**

MIRĖ KUN. ALFONSAS BERNATONIS

Birželio 5 d. Vakarų Vokietijoje mirė kun. Alfonsas Bernatonis, OFM, Vasario 16 d. gimnazijos kuratorius, sulaukęs 74 metų amžiaus. Nuo 1950 iki 1965 m. buvo Vakarų Vokietijos lietuvių Sielavodos direktorius, o paskui iki mirties ėjo Vasario 16 d. gimnazijos kuratoriaus pareigas. Palaidotas birželio 10 d.

• **Vytautas Kasniūnas III,** Julijos ir Vytauto Kasniūnų jr. sūnus, baigė LaLumiere, Ind. H. S., vieną iš žymiųjų Amerikoje privačių H. S. (katalikų, bet nepriklausančių diocezijai). Vytautas III yra "National Honor Society" narys. Visus keturis mokslo metus buvo pirmasis mokinys. Pasižymėjo ir laimėjo akademinius įvertinimus matematikoje fizikoje, chemijoje, biologijoje. Buvo paskirtas šiose mokslų šakose padėti reikalingiems kitiems mokiniams. Vieninteli savanoriškai pasirinko 6 kursus ir gavo universiteto užskaitas matematikoje ir chemijoje.

Iš Indianos valstijos baigiančių mokinių, jis buvo išrinktas "Governament Internship" programoje, dalyvavo 10 mokinių tarpe senatoriaus Richard Lugar surengtame simpoziume "Tomorrows' Leaders". Be to, laimėjo Erick T. Coppens žurnalistikos premiją. Dvejus metus buvo mokyklos metraščio vyr. redaktorius. Prieš tai du metus paruošdavo leidinį spaudai ir sudarydavo finansinį planą, jį pravesdamas. Lankė lituanistinę mokyklą, priklausė lietuviams skautams. Mėgsta slidinėti, buriuoti, dalyvauja burinių laivų lenktynėse, baigęs buravimo kursus, laimėjo premiją. Vasarą dirbs kaip buriavimo vyr. instruktorius.

Mokyklos išleistuvėse jis buvo pagrindinis kalbėtojas. Pasirinko siekti medicinos mokslą. Studijuos Northwestern universitete.

OPPORTUNITY
for
PROFESSIONAL HELP

To work & live in a small congenial community in a 80 bed general hospital in Southern Arizona.

RN positions available in acute-care, ICU/CCU, labor and delivery.

ALSO NEEDED
REGISTERED MEDICAL TECHNOLOGIST,
REGISTERED X-RAY, TECHNOLOGIST
REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Competitive salaries and benefits. Year-round recreation, ideal climate, bi-cultural community. One hour south of Tucson. Contact: Director Human Resources. Carondelet Holy Cross Hospital, 1230 Target Range Roaad, Nogales, AZ 85621. (23-29)

Ilgametei mūsų skyriaus narei

ONAI LATVĖNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, sūnų RIMĄ LATVĖNĄ užjaučiame ir drauge liūdime.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles skyrius

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų narei

A. A.

ONAI LATVĖNIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame sūnui RIMUI, giminėms ir artimiesiems.

Los Angeles Lietuvių Tautiniai Namai

A. † A.

VLADEI BUTKIENEI

mirus, jos vyrui, buv. JAV LB krašto valdybos pirmininkui, dr. ANTANUI BUTKUI ir šeimai gilią užuojautą reiškia.

JAV LB Krašto valdyba

A. A.

VLADEI BUTKIENEI

mirus, jos vyrui dr. ANTANUI BUTKUI ir šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Juozas ir Teklė Šontai

A. A.

VLADEI BUTKIENEI

mirus, jos vyrą Dr. ANTANĄ BUTKŲ ir vaikus su šeimomis užjaučiame ir drauge liūdime.

Janina ir Mečys Rumbaičiai